

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 40
Spalio - October 9, 1981

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Egipto prezidentas Sadatas, priimdamas paradą Kairo mieste, kartu su kitais pareigūnais buvo apšaudytas. Po kelių valandų prezidentas Sadatas nuo žaizdų mirė. Trys pasikėsintojai sušaudyti vietoje. Kiti trys suimti.

Izraelis, siekdamas sudaryti politines ir socialines sąlygas palestiniečių ribotai autonomijai, nutarė panaikinti vakariniam Jordano krante ir Gazos ruože karinę ir įvesti civilinę administraciją su civiliniu gubernatoriumi, kuris bus atsakingas tik prieš ministerį pirmininką. Okupuotų žemių miestų burmistrai šį pakeitimą sutiko nepalankiai.

Egiptą valdanti tautinė demokratų partija paragino palestiniečius sudaryti egizilinę vyriausybę, kuri galėtų užmegzti diplomatinius santykius su Izraeliu.

Prez. Reagan įsakė pakrančių apsaugai sulaukyti atvirų jūroj visus laivus, gabenančius nelegalius imigrantus į JAV.

93-jų jokiam blokui nepriklausančių valstybių užsienio reikalų ministrai bendru pareiškimu kritikavo JAV už jų planus dėl strateginio bendradarbiavimo su Izraeliu ir patarė paspausti Izraelį, kad jis grąžintų užgrobtas žemes.

Britanijos darbo partijos konferencija nutarė siekti, kad būtų panaikintos privačios mokyklos; kad 16-19 m. jaunuoliams būtų mokamas atlyginimas, nežūrint, ar jie dirba, ar ne; kad bankai būtų nacionalizuoti ir kad privalomas susilaikymas nuo atlyginimų pakėlimo būtų panaikintas.

Prez. Reagan numato pagaminti ir išdėstyti Nevados dykumose 100 MX raketų, pastatyti 50 B-1 bombonešių ir pagaminti naujų Trident II raketų.

Lenkijos disidentinio sąjūdžio pradininkas, socialinės savigny nos komitetas, arba KOR, formaliai nustojo veikti, nes Solidarumo unija galinti toliau vykdyti jo darbus.

JAV valstybės sekretorius Haig ir Sov. S-gos užs. reik. ministeris Gromyko per 9 val. trukusius pasitarimus sutarė pasitarimus atnaujinti 1982 pradžioje.

Iranas paskelbė, kad jo kariuomenei pavyko pralaužti Irako apsupimo žiedą apie Adaban miestą ir padaryti Irako kariuomenei didelių nuostolių. Irakas pripažino, kad turėjo iš kai kurių pozicijų pasitraukti.

V. Vokietijos vyriausybė suteikė amnestiją buv. kanclerio Willy Brandt artimiausiam patarečiui Guenter Guillaume, kuris 1974 už šnipinėjimą buvo nuteistas kalėti 13 metų. Spekuliuojama, kad jis būsias iškeistas į R. Vokietijos kalėjimuose laikomus vokiečius.

Švedijos seismologijos institutas paskelbė, kad Sov. S-ga įvykdė dvigubą požeminio branduolinio užtaiso sprogdinimą.

Kinijoje vyko plataus masto kariuomenės pratimai, kuriuose dalyvavo per 200,000 karių.

Bengalijos kariuomenės 12 karininkų, rengusių perversmą, per kurį buvo nužudytas krašto prezidentas Ziaur Rahman, buvo nuteisti mirti. Sprendimą įvykdžius, krašto sostinė kilo didelės riaušės.

Sov. S-gos žvalgybos TU-95D lėktuvai jau penktą kartą turėjo būti nuvyti nuo JAV rytinių pakrančių ir palydėti į Kubos pusę.

AR JĖZUITAI BUVO NACIŲ AGENTAI?

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 47

Tolimesnius aprašymus sutrumpiname, nes redakciją jau pasiekė LKB Kronikos 48 numeris. Iš kun. Jono Danylos atsakymo "Vagos" leidyklai paimame dar vieną epizodą, kur jėzuitai, kaltinami kaip nacių agentai. Čia išryškėja nacių neapykanta Katalikų Bažnyčiai.

Į kun. Jono Danylos skundą atsiliepė "Vagos" leidykla. 1980 lapkričio 6 tos leidyklos propagandos jaunimo skyriaus vedėjas atvyko į Dubingių apylinkės būstinę ir ten, dalyvaujant partijos pareigūnams, "Pirmyn" laikraščio korespondentei ir apylinkės pirmininkui, atsakinėjo į jo kaltinimus. Suprantama, prisitaikydamas prie valdžios reikalavimų, jis viską stengėsi pateisinti, priekaištus atmesti. Ten buvo kalbama, kad vienuolynė esą karceriai. Kun. J. Danyla tai paneigė. Tokių dalykų nėra jokiam vienuolyne.

Dar kalbama ir apie Misiūno sveikatą ir jo likimą. Visa tai čia tik trumpai prisimename. Pilnas tekstas bus išspausdintas Kronikų ateinančiame tome.

Toliau įdomiai ir jautriai paličia klausimą, ar jėzuitai buvo nacių agentai. Cituojame iš Kronikos.

"Vagos" atstovas užsispyrusiai tvirtino, esą Kipas ir Biogneris buvę Kaizerinės Vokietijos karininkai, o Kipas dar ir nacių agentas.

(Kas yra karininkas?)

Kas yra karininkas? "Bendri-

nės lietuvių kalbos žodyne" randame tokią aptartį: 1) armijos ar laivyno vadovaujančio personalo narys. 2) karo žmogus, karys. Tokiems reikia išeiti karo mokyklą ar ką nors į ją panašaus. Jie vadovauja kariniams daliniams, veda juos į mūšį. O Kipas kuo buvo? Jis buvo karių kapelionas.

Gydytojams ir kapelionams duodami kariški laipsniai (karininko, majoro, pulkininko), bet tik laipsniai, be karininko teisių ir pareigų; kariniams daliniams jiems vadovauti neleidžiama, nes tam jie neturi reikiamo mokslo. Gydytojai gydo sergančius ir sužeistuosius, o kapelionai laiko kariams katalikams pamaldas, teikia sakramentus, lanko ligonius, laiduoja mirusius. Kipas buvo kapelionas karininko laipsnyje, bet jokio karo mokslo jis nėra ėjęs.

(Kipo gyvenimo datos)

Štai svarbiausios jo gyvenimo datos. Gimė 1884.XI.4. Būdamas 18 su puse metų, baigė gimnaziją ir 1903 m. pavasarį VI.23 įstojo į jėzuitų naujokyną. Po dviejų metų (1905-1908) studijavo filosofiją, 1908 išvyko į In-

dijos misijas, ten Bombėjuje buvo gimnazijos mokytoju. 1912 grįžęs, studijavo teologijos mokslus, 1915 metų pradžioje buvo pašvęstas kunigu ir vasario 12 mobilizuotas ir paskirtas karių kapelionu. Karui pasibaigus, dar tęsė teologijos studijas, po to kurį laiką dirbo Esene, o 1923 liepos 20 atvažiavo į Lietuvą. Taigi kada jis galėjo eiti karo mokslus? O be karo mokslo koks gi jis karininkas?

(Biognerio gyvenimo datos)

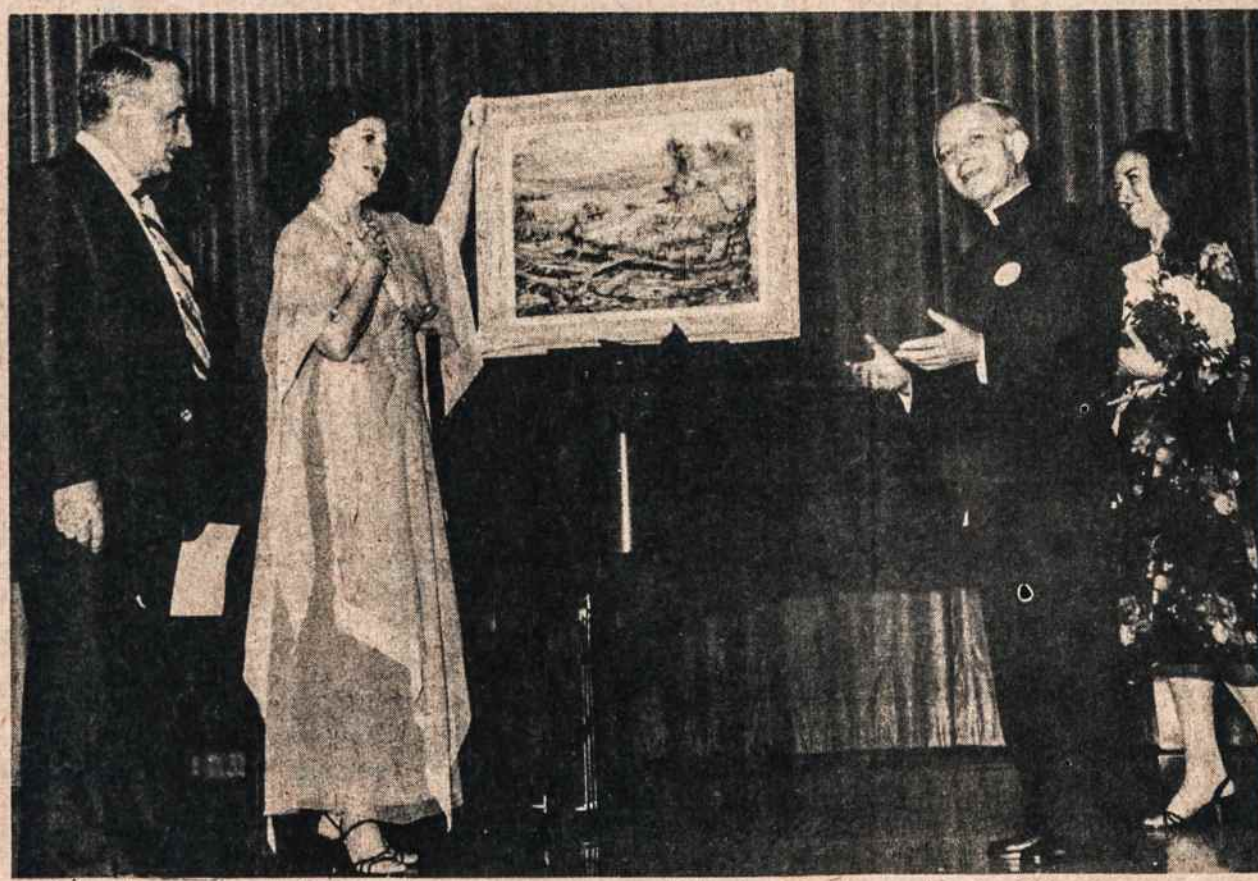
Biogneris neturėjo karininko laipsnio. Gimęs 1983, gimnaziją baigė 1913 pavasarį ir tuoj įstojo į jėzuitų naujokyną. Karui prasidėjus, buvo mobilizuotas ir su kitais klierikais dirbo sanitaru 72-oje karo lauko ligoninėje. Po karo baigė naujokyną, studijavo filosofiją ir teologiją ir 1928 atvažiavo į Lietuvą. Taigi karo mokslo nėjo ir jokio karinio laipsnio neturėjo.

(Naciai persekiojo Bažnyčią)

Ne mažesnė klaida yra ir tvirtinimas, esą Kipas buvęs nacių agentas. Tai lygiai tokia pat nesąmonė, jei kas tvirtintų jį buvus komunizmo agentu.

Nacionalistai (naciai) buvo ateistai. Jiems buvo griežtai draudžiama priklausyti prie kokios nors religinės bendruomenės. Jie visais įmanomais būdais ne tik varžė, bet ir persekiojo Bažnyčią: jie nacionali-

(nukelta į 2 psl.)

Po solistės Maralin Niskos koncerto scenoje stovi iš k. A. Vakselis, padėkojęs jai už koncertą, solistė laiko jai dovanotą dail. A. Galdiko paveikslą. Tėv. L. Andriekus, OFM, dovanojęs paveikslą, pianistė Diane Richardson, jai akomponavusi. Nuotr. L. Tamošaičio

PAAUKŠTINTAS VYSK. P. MARCINKUS IR PASKIRTAS SVARBIOM PAREIGOM VATIKANE

Rugsėjo 30 radijas ir spauda paskelbė, kad vysk. Paulius C. Marcinkus popiežiaus Jono Pauliaus II pakeltas į arkivyskopus ir paskirtas vyriausiu Vatikano miesto ir Vatikano valstybės administratoriumi.

Valstybės sekretorius kardinolas Casaroli formaliai yra Vatikano pontifikalinės komisijos prezidentas, bet praktiškai administruoja visai kitas asmuo — propeprezidentas. Iki šiol šiai vietai vadovavo kardinolas Sergio Guerri, kuris, sulaukęs 75 metų amžiaus, išėjo į pensiją.

Tikimasi, kad arkivyskupas P. Marcinkus greitai bus pakeltas į kardinolus, kai popiežius sukviės konsistorijos susirinkimą. Manoma, kad tai bus šiuo metu

gale. Paprastai tokių svarbių vietų vadovai būna kardinolai.

Kaip jau žinome, arkivyskupas P. Marcinkus yra gimęs 1922 sausio 15 Cicero, Ill. Daug laikraščių pažymėjo, kad jis yra imigranto sūnus, tačiau tautybės nepasakė. Jau jis yra 59 metų, į kunigus įšventintas 1947. Porą metų vikaravo, paskui dirbo Chicagos arkivyskupijos kanceliarijoje. 1952 išvykęs Romon, Grigaliaus universitete įsigijo kanonų teisės doktoratą ir pasirašė diplomatinę tarnybą.

Dirbo Bolivijos ir Kanados nunciatūrose. Vatikane pradėjo dirbti nuo 1959 metų kaip anglų kalbos vertėjas. Pop. Pauliaus VI laikais jis buvo jo asmeninis sekretorius anglų kal-

bos kraštams, tvarkė jo keliones į Jungtines Tautas New Yorke, į Palestiną, Indiją, Kolumbiją. 1968.XII.20 paskirtas vadovauti Vatikano finansų įstaigai ir to paties gruodžio 24 nominuotas titulinio Ortos vyskupu. Pats pop. Paulius VI jį konsekrovo vyskupu 1969 sausio 6.

Paskutinius dešimt metų jis buvo Vatikano banko prezidentas, rūpinosi Vatikano investavimais ir piniginiams išmokėjimais.

1974 metais jis buvo patekęs į nemažus sunkumus, jo vadovaujamas bankas turėjo didelių nuostolių. Jis buvo susidraugavęs su italų finansistu Michel Sindona, norėdamas Vatikano finansus pagerinti, bet to Sindono finansinė imperija sugriuvo.

VILNIAUS "TIESA" APIE LENKIJĄ

Visoje Sovietų Sąjungos istorijoje nebuvo tokio įvykio, kad jie patys su dideliu įniršimu pultų kitus socialistinius-komunistinius kraštus. Anksčiau visa rūšybė buvo nugręžta prieš kapitalistus, imperialistus. Bet štai įvykiai Lenkijoje!

Labiausiai išsigando, kada Lenkijoje sukilo darbininkai, išsikovojo savo nepriklausomą sąjungą. Dabar rusai deda visas pastangas, kad tas darbininkų judėjimas nepersimestų į kitus sovietinius kraštus. Yra žinių, kad ir Lietuvoje, paveikti Lenkijos darbininkų judėjimo, subrūdo dešimties įmonių darbininkai ir įteikė partijai savo reikalavimus. Tuoj jų reikalavimai buvo patenkinti ir vadovaujantieji įmonių asmenys pakeisti kitais.

Apie įvykius Lenkijoje yra priversti parašyti ir jie patys. Štai š.m. rugsėjo 10 "Tiesa" (Nr. 209, 3 psl.) apie Lenkijos darbininkų unijos suvažiavimą Gdanske taip rašė:

Kur eina Gdanske suvažiavimas?

"VARŠUVA, IX. 9 (TASS-ELTA). Gdanske vykstančio "Solidarumo" suvažiavimo darbe vis labiau išryškėja jo antisocialistinis kryptingumas. Posėdžiuose toną duoda delegatai, atstovaujantys kontrevoliucinėms grupuotėms. Išidėmėtina, kad suvažiavime labai aktyviai reiškiasi tokie socializmo priešinkai, kaip KOS-KOR nariai Kuronis, Michnikas, Litynskis, taip pat jų šalininkai ir kitų antisocialistinių grupių nariai. Šių socializmui priešiškių organizacijų atstovai įeina net į vadovaujančius suvažiavimo organus. Iš suvažiavimo tribūnos raginama likviduoti socialistinę santvarką Lenkijoje. Kai kuriose kalbose įžeidinėjama LJDP ir LLR vyriausybė. Suvažiavimo dalyviai platinama daug atvirai antitarybinės medžiagos.

(LJDP — reiškia — Lenkijos Jungtinė Darbininkų Partija; lenkiškai trumpinasi P.Z. P.R. — Tai komunistų partija. O LLR reiškia Lenkijos Liaudies Respublika. Red.)

Pranešimuose ir kalbose demonstratyviai pabrėžiamas "Solidarumo" nenoras atsižvelgti į LLR valstybinius interesus ir vyriausybės nutarimus. Reikalaujama stiprinti privatų sektorių pramonėje ir žemės ūkyje. Demagogiškai teigiama, kad konfliktai Lenkijoje vyko tariamai ne dėl "Solidarumo" kaltės, o buvo sukelti vyriausybinių organų.

Pranešimuose ir kalbose demonstratyviai pabrėžiamas "Solidarumo" nenoras atsižvelgti į LLR valstybinius interesus ir vyriausybės nutarimus. Reikalaujama stiprinti privatų sektorių pramonėje ir žemės ūkyje. Demagogiškai teigiama, kad konfliktai Lenkijoje vyko tariamai ne dėl "Solidarumo" kaltės, o buvo sukelti vyriausybinių organų.

Pranešimuose ir kalbose demonstratyviai pabrėžiamas "Solidarumo" nenoras atsižvelgti į LLR valstybinius interesus ir vyriausybės nutarimus. Reikalaujama stiprinti privatų sektorių pramonėje ir žemės ūkyje. Demagogiškai teigiama, kad konfliktai Lenkijoje vyko tariamai ne dėl "Solidarumo" kaltės, o buvo sukelti vyriausybinių organų.

Pranešimuose ir kalbose demonstratyviai pabrėžiamas "Solidarumo" nenoras atsižvelgti į LLR valstybinius interesus ir vyriausybės nutarimus. Reikalaujama stiprinti privatų sektorių pramonėje ir žemės ūkyje. Demagogiškai teigiama, kad konfliktai Lenkijoje vyko tariamai ne dėl "Solidarumo" kaltės, o buvo sukelti vyriausybinių organų.

JAV SENATAS PRIĖMĖ SKUODŽIO REZOLIUCIJĄ

JAV senatas rugsėjo 22 vieninagai priėmė rezoliuciją Nr. 198, reikalaujančią, kad Vytautas Skuodis būtų paleistas iš sovietų lagerio, kuriame jis laikomas už tariamą antisovietinę agitaciją ir propagandą.

Sen. Charles Percy, pateikdamas šią rezoliuciją senatui, iš-

Dabar jis yra nuteistas 25 metams kalėti už vaidmenį, kurį jis suvaidino Franklin National banko subankrutavime New Yorke. Todėl ir buvo manoma, kad vysk. P. Marcinkus pateks į nemalonę ir neteks savo darbo su pop. Pauliaus VI mirtimi.

Bet taip nevyko. Jį pareigose paliko ir Jonas Paulius I, ir Jonas Paulius II. Šis paskutinis popiežius jį paskyrė ir kelionių organizatoriumi, kai popiežius keliavo po visą pasaulį. Jis turėjo pasirūpinti ir popiežiaus saugumu.

Savo naujose pareigose arkivyskupas P. Marcinkus bus lyg koks miesto burmistras. Jis rūpinsis Vatikano miesto ir valstybės finansais, visų pastatų administravimu, muziejais, laikraščiu ir radijo stotimi. Jo žinioje bus 3000 Vatikano tarnautojų.

gany. Profsąjungų susivienijimo pozicija traktuojama kaip kažkoks rūpinimasis "darbo žmonių teisių gynimu" ir pan. Šie ir panašūs teigimai — atviras tyčiojimas iš Lenkijos darbo liaudies interesų. Koks gali būti jos interesų gynimas, jeigu reacingos "Solidarumo" grandys, organizuojančios streikus, vyriausybės ekonominių programų sabotavimą, jau padarė milžinišką materialinę žalą šaliai, jeigu profsąjungų susivienijimo ekstremistai koneveikia tuos darbininkus, kurie atmeta jo griaunamas, antisocialistines akcijas?

Suvažiavime kalbantys "Solidarumo" vadeivos kėsinais į LLR konstituciją, į Lenkijos tarptautinius ryšius. Kalbose raginama stiprinti ryšius su kapitalistinėmis valstybėmis, darant žalą Lenkijos santykiams su socialistinėmis šalimis.

Suvažiavimas neskiria dėmesio profsąjunginio darbo klausimams. Aišku, kad "Solidarumas" siekia išvesti profsąjungų susivienijimo veiklą už profsąjungos ribų ir įtvirtinti jį kaip opozicinę politinę organizaciją.

Kalbų suvažiavime pobūdis, priimti dokumentai rodo, jog "Solidarumo" lyderiai aiškiai ketina gilinti krizę Lenkijoje, dar labiau ją didinti."

Rugsėjo 11 "Tiesa" dar aršiau puolė Gdanske suvažiavimą, kuris tarnaujantis tik imperialistiniams tikslams. Straipsnio gale rašoma:

"Gdanske sambūryje buvo organizuojamos įvairios parodos, atvirai antisocialistinio, antitarybinio turinio filmų peržiūros. Apibūdinamas šią vadinamąją suvažiavimo kultūringą programą, laikraštis "Žolnež volnosci" teisingai pabrėžė, kad ji buvo "tikras antisocialistinis siautėjimas". Suvažiavimo dienomis buvo platinama daug lapelių, plakatų ir kitų leidinių, kuriuose įžeidinėjama ne tik Lenkijos valdžia, tyčiojamas ne tik iš Lenkijos komunistų ir patriotų, bet taip pat šmeižiama Tarybų Sąjunga, visa socialistinė sandrauga...

Šie ponai taip sužūlėjo, kad nemato didėjančio pasipiktinimo jų provokaciniais, avantiūristiniais veiksmais, kurie blogina ir taip sudėtingą padėtį Lenkijoje."

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Pavergtos Lietuvos žmonės tikrai pradžiuga, kada paskaito tokius straipsnius. Visa tai pakelia jų nuotaiką ir skatina kovoti, kaip ir Lenkijos darbininkai kad kovoja.

Savaitės įvykiai

Lenkijos min. pirmininkas Wojciech Jaruzelski parlamentui pareiškė įsakę kariuomenei ir policijai sutramdyti priešsovietinę veiklą ir įstatymų laužymus.

Prez. Reagan savo kalboje pareiškė dar sumažinsis 1982 biudžetą 13 bil. dol. ir padidinsis kai kuriuos federalinius mokesčius 3 bil. dol.

Italijos teismas pripažino, kad prieš popiežių Joną Paulių II pasikėsinimą vykdęs Mehmed Ali Agca veikęs ne vienas, kad jis buvęs platesnio sąmokslu dalyvis, bet dėl įrodymų trūkumo yra sunku kitus išvardinti.

Jungtinių Tautų specialioji komisija aplankys Afganistaną, Laosą, Tailandą ir Pakistaną, kur pagal JAV tvirtinimą Sov. S-ga panaudojo prieš gyventojus chemines medžiagas.

Lenkijos parlamentas priėmė įstatymą, pagal kurį kai kurių fabriko direktorių skirs vyriausybė, pasitarus su fabriko darbininkų unija, bet karštesnėmis Solidarumo unijos nariams toks kompromisas nepatiko, ir unijos vadas Lech Wałęsa susilaukė kritikos.

Lenkijos vyriausybė nedavė vizos Amerikos AFL-CIO unijos prezidentui Lane Kirkland dalyvauti Solidarumo unijos kongrese.

Jugoslavijos Kosovo provincijos min. pirmininkas Bahri Oruchi ir provincijos parlamento pirmininkas Dusan Rustic atsištatydino, ir keli kiti pareigūnai buvo atleisti dėl tų provincijų anksčiau vykusių riaušių.

Jungtinių Tautų 156-uoju nariu buvo priimta Belizės valstybė, anksčiau buvęs Britų Hondurasas.

Britanijos darbo partijos konferencijoje labai maža balsų dauguma partijos vicepirmininku buvo išrinktas dešiniojo sparno kandidatas Dennis Healey. Taip pat ir partijos vykdomasis komitetas, iki šiol buvęs kairiųjų įtakoje, pateko į dešiniųjų rankas.

Irano Meshed mieste granata buvo užmuštas parlamento narys ir krašto valdančios partijos miesto gen. sekretorius Hojato-lislaam Abdulharim Hashemi Nejadi.

Muzikas Kompozitorius Aleksandras J. Aleksis š.m. spalio 10 švenčia savo 95 metų sukaktį. Baigęs Varšuvos konservatoriją, 1913 atvyko į Ameriką ir čia vargonininkavo ir vedė choras Chicagoje, Brooklyne, Springfield, Ill. Nuo 1928 metų vargonininkavo Waterbury, Conn., lietuvių Šv. Juozapo bažnyčioje. Čia vargonininku išbuvo per 50 metų. Išėjęs į pensiją, pasiliko gyventi Waterbury. Veikė įvairiose organizacijose, ilgus metus buvo Vargonininkų Sąjungos pirmininku, buvo Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininku, Lietuvos Katalikų Susivienijimo centro valdybos nariu. Sukūrė visą eilę kūrinių chorui, solo, mokykloms dainių, parašė operetę "Į tėvynę", sukūrė Lietuvos vyčių himną. Sveikiname sukaktuvininką!

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Tame pačiame 7-ame Pergalės numeryje išspausdintas ir žinomo pavergtos Lietuvos literatūros kritiko Ričardo Pakalniškio straipsnis "Polifoninės poezijos galimybės ir perspektyvos" (1981). Lietuvoje yra išspausdinti keli V. Bložės (g. 1930) eilėraščių rinkiniai. Plačiau visuomenei jis daugiausia žinomas savo lengvo stiliaus dainomis, kurioms keli kompozitoriai sukūrė melodijas. Dainose poetas yra paprastas, visiems suprantamas, patrauklus, romantiškais gamtos ir meilės motyvais. Pirmuosiuose rinkiniuose V. Bložė atidavė duoklę vadinamajai pilietinei poezijai, kalbėjo politinė publicistika, plakatiniais vaizdais, lyg iš partijos programos skolintą kalbą, bet vėliau jis pasuko į miglotą išraišką kelią, pradėjo kurti paradoksinę žodžių samplaką, groteskines situacijas, siurrealistines metaforas. Kritika surado V. Bložės giminytę su ispanų kairiųjų poetų F. G. Lorkos ir P. Nerudos modernizmu. V. Bložė giminingų siurrealistinių metaforų rastume ir mūsų Danguolės Sadūnaitės eilėraščiuose. Ir naujajame eilėraščių rinkinyje "Polifonijose" poetas dažnai duoda tik vaizdo šukės, minties pabiras. Tačiau kritikas ir tose pabirose randa daug talento, sugėbėjimo bei jokių įžangų suglaustai išreikšti esminius dalykus. Jo "Raliavimai" turi tamprų ryšį su mūsų liaudies kūryba, "Preljudai" įsisavina muzikos elementus, "Metamorfozėse" glūdi gausūs socialinės bei istorinės patirties klodai. Kritikas V. Bložės muzikines kompozicijas, polinkį ir polifoninį braižą vertina labai teigiamai. Tačiau šiuo rinkiniu V. Bložė ar nebus dar labiau pasukęs į hermetines poezijos laukus, kurie, eiliniame poezijos mėgėjui yra neįkandami?

— Pavergtoje Lietuvoje veikia

Kanados aukšč. teismas nusprendė, kad federalinė vyriausybė turi teisę pasiūlyti naują konstituciją, bet tuo pačiu ji pažeidžia federalinį principą, jei neturi provincijų pritarimo.

Prez. Reagan numato griežčiau kovoti su nuolat augančiais kriminaliniais nusikaltimais ir daugiau rūpintis gyventojų saugumu, o ne nusikaltėlių teisėmis.

grožinės literatūros propagandos biuras. Kyla klausimas, kam toks biuras reikalingas, kai ten jaučiamas geros knygos badas, kai net ką tik išleistas knygos be protekacijos neįmanoma įsigyti. O visokių propagandinių leidinių, kuriems be reikalo eikvojamas popierius, kad ir juos be perstojo reklamuoti, vis tiek žmonės neperka ir nepirks. Biuro direktoriui ir tarnautojams mokamos algos, už tai jie turi sakyti tuščias kalbas, rašyti nieko nepasakančius straipsnius. Gal tik vienas pagirtinas to biuro reikalavimas, kad literatūros vakarai būtų turiningesni, geresnės formos.

— Atsiminti mirę teatralai. Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir ministerių taryba įsakė Vilniaus vykdomajam komitetui įrengti atminimo lentas prie namų, kuriuose gyveno operos solistas *Valentinas Adamkevičius*, solistas *Antanas Sodeika* ir dramų aktorius *Stepas Jukna*. Taip pat pastatyti antkapius ant jų kapų.

— Literatūros ir Meno 37 numeryje, "Septynių dienų" skiltyje, skaitytojas, pasirašęs a ž, piktinasi "Vaizdo" išleistasis nevykusiais atvirukais. Ypač esąs bjaurus, net įžeidžias ir gėvėjas, ir siuntėjas, pieštas kažkokio A. Rubaniko (vanagas atneša vielinės tvoros raktą). Skiltyje toliau rašoma, kad nebent priešui iš neapykantos kas nors sugalvos pasiūsti tokį atviruką! "Bet tokiais atvirukais, su užrašais "Kviečiame", "Sveikiname", "Linkime", nukabinėtos spaudos kioskų vitrinos. Dauguma jų žemo meninio lygio, daryti atbulą ranka, matyt, labiau galvojančią apie savo kišenę, negu apie visuomenės skonio dalinimą. Juos kažkodėl praleidžia meno tarybos (o gal šiuo atveju apseinama be jų?). Jie masiš-

Iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

zavo visas katalikų privatinės mokyklas, ligonines, prieglaudas, vaikų darželius, palaipsniui likvidavo visą religinę spaudą, areštavo ir konclageriuose uždarė daug tūkstančių dvasininkų, nužudė daugiau kaip 4,000 kunigų ir vienuolių, vien tik Dachau lageryje nužudyti daugiau kaip 1,100 kunigų — tai didžiausias kunigų kapinynas pasaulyje. Nacių spaudoje nuolat būdavo pašiepiami ir diskriminuojami tikintieji, ypač katalikai ir jų vadas popiežius. Jie uždarė visas religines organizacijas.

(Popiežiaus balsas)

Visa tai matydamas, popiežius Pijus XI 1936 pakartotinai pabrėžė, jog didžiausias Katalikų Bažnyčios priešas yra ne bolševizmas, bet nacionalizmas. 1937 vieną kovo mėn. sekmadienį visose Vokietijos katalikų bažnyčiose buvo perskaitytas aštrus popiežiaus laiškas "Mit brennender Sorge", kuriuo griežčiausiai buvo pasmerкта nacionalistų pasaulėžiūra ir taktika.

(Lietuviškas to laiško vertimas išspausdintas "Tiesos Kelio" 1937 m. birželio numerįje). Po to visose katalikų kunigų seminarijose buvo įvestas antinacistinis paskaitų kursas, kuriame kritikuojama ir smerkiama antikrikščioniška ir anti-religinė nacių pasaulėžiūra ir taktika. (Lietuviškai šiuo klausimu eilę straipsnių yra išspausdinęs "Tiesos Kelyje" vysk. Mečislovas Reinys).

(Hitleriu uždarė Vatikaną)

Kai 1938 m. balandį Hitleris lankėsi Romoje, popiežius Pijus XI įsakė uždaryti visus Vatikano muziejus. "Aš nenoriu, — sakė jis, — kad žmonės su svastika vaikščiotų po Vatikaną". Kai maždaug po mėnesio

kai leidžiami, neatsižvelgiant į popieriaus stoką."

— Vilniaus akademinis operos ir baleto teatras naujajį 1981/82 metų sezoną pradėjo G. Verdi opera "Traviata". Vėliau bus statoma G. Verdi opera "Don Carlo", M. Musorgskio opera "Borisas Godunovas", P. Čaikovskio baletas "Miegančioji gražuolė", A. Šenderovo baletas "Mergaitė ir mirtis" ir lietuvių J. Juozapaičio baletas "Andromeda".

— Spalio pabaigoje Danijoje rengiamos Sov. Sąjungos dienų. Sov. Sąjungai (ne Lietuvai!) atstovauti siunčiamas Kauno politechnikos instituto dainų ir šokių ansamblis "Nemunas". Šalia ansamblio koncertų bus ir liaudies meno bei fotografijos paroda. Bus rodomi "tarybiniai laimėjimai".

— Spaudoje paminėta dramų aktorius *Aleksandro Kernagio* (mirusio 1980 gegužės mėnesį) 70 metų gimimo sukaktis. Buvo gimęs 1911. Baigė Kėdainių gimnaziją. Kauno universitete studijavo teises. 1933 baigė Kauno teatro dramų studiją. Vaidinti pradėjo Jaunųjų teatre, nuo 1934 perėjo į Kauno dramų teatrą, nuo 1940 perkeltas į Vilniaus akademinį dramų teatrą. Yra sukūręs per 100 ryškių vaidmenų. Mirė Kauno teatre, vaidindamas B. Sruogos "Milžino paunksmėje" lenką Tarnovskį. Mėgo vaidinti sudėtingus charakterius, mokojo vaidinti ir komiškus vaidmenis.

— Spaudoje paminėta geografo ir geologo *Kazimiero Bieliuko* 80 metų amžiaus sukaktis. Gimęs 1901 Vilkaviškio aps. 1929 Kauno universitete baigė geografijos mokslus, 1936 įsigijo doktoratą. Mokslus gilino Čekoslovakijoje. Nuo 1939 dėstė Vilniaus universitete. Pokaryje (1944-1945) buvo Vilniaus universiteto rektorius. Į Liet. Mokslų akademiją priimtas 1946. Išleido kelis mokslo veikalus apie Lietuvos ežerus. Sukakties proga K. Bieliukas apdovanotas sovietiniu "Tautų draugystės" ordinu. Pr.N.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paroduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia. Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211: ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventems, vestuvėms bei pokyliams turtai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

FLORIDA REAL ESTATE ANGELĖ E. KARNIENĖ REALTOR • BROKER • NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiadi., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas

VISA

MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privižiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UZ PATARNAVIMA PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. (ISSN 0011-6637)

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metam \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuoziuara •
Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai isreiskia redakcijos nuomone • Uz skelbimu turini
ir kalba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Rudens vakarais

Kiekvienas metų laikas atneša tam tikrą darbo ritmą ir tam tikrą prasmę. Štai dabar ruduo. Laikas, kada dienos vis trumpėja, laukų darbai mažėja. Žmogus grįžta į savo būstą. Kambario sienos jį uždaro vakarui. Kažkaip ramiau pasidar, niekas nevilioja į gamtą, į kokias ekskursijas, nes lauko veikla yra visai sumažėjusi arba jos visai nėra. Savaime turi likti pastogėje.

Šiais modernios civilizacijos laikais perėjimas iš vieno metų laiko į kitą nėra toks žymus, nes visur dega elektros, visur tuoj pasidar šviesu. Seniau taip nebuvo. Buvo vakaro prieblandos, kada niekas nedege žiburio. Toj prieblandoje ir sustojo visas. Žmonės sėdėjo prie langų ir stebėjo gamtą, kaip pamažų temsta, kaip pasirodo pirmos žvaigždės. Tada uždegti žiburai. Ir žiburys buvo labai brangus dalykas. Seniau žmonės apsišvietė balana, arba skala, paskui žvake, dar vėliau žibaline lempa. Šią lempą jau pakeitė dujų ir elektros apšvietimas.

Kai buvo maža šviesos, žmonės susirinko į vieną kambarį prie vienos lempelės ir čia drauge vakarojo. Ūkyje buvo daug visokių darbų — vieni plunksnas plėšė, kiti virves vijo, drožinėjo medį.

Ir kiek buvo pasakojama rudens vakarais, kiek dainuojama, giedama, bendrai meldžiamasi. Tokiais rudens vakarais ir pasaka klestėjo, atsirado nauji jos variantai, ir dainos praturtėjo naujais posmais. Iš kapų kėlėsi didvyriai, karžygiai, vaiduokliai, žiburėliai, degė užkeikti lobiai. Visa buvo apkalbama, perkalbama toje paprastose lietuviškoje kaimo trobelėje, kur degė mažas žiburėlis ir kur švietė didelis lietuviškas žodis. Tie ilgi rudens ir žiemos vakarai ir išsaugojo

mūsų brangią tautosaką. Nors jie patys to nespūro, bet tie vakarai sustiprino ir pačius lietuvius, nes jie buvo pilni lietuviškų pasakojimų ir maldų.

Nors dabar rudens vakarai ir šviesūs, bet vis tiek daugiau laiko pasilikama namuose. Anksčiau galėjai išeiti į savo daržą. Ir kiek ten visokių darbų. Dabar greitai temsta. Lieka tik kambariai.

Ir ką tada daryti? Vieni girebiasi kortų, kiti — kitokių žaidimų. Bet yra žmonių, kurie nemėgsta kortuoti. Jei vakarai palieka mus namuose prie darbo stalo, tai ir dirbkim čia, prie to stalo. Stalas irgi yra didelis darbo laukas, net sunkaus darbo laukas.

Kiek išėina lietuviškų knygų ir kiek susikrauna neskaitytų laikraščių. Juk daug kas liko nuo vasaros neperžiūrėta, neskaityta, nesutvarkyta. Tad skirkime daugiau laiko lietuviškų knygų skaitymui.

Daugiau laiko skirkime jaunimui. Ypač šeimose svarbu, kad vakare visi susirinktų vienai bendrai vakaronei. Ji gali būti neilga, bet ji turi būti. Šeimos nariai turi pasijusti, kad jie priklauso šeimai. Čia galime ir pakalbėti, padraugauti su jaunimu, pasiklausyti naujos lietuviškos muzikos iš plokštelių. Labai gera su jaunimu paskaityti lietuviškai. Nesvarbu, kad jis jau baigęs mokyklą, kad jis jau studentas, bet jam tai pravers. Patobulės ir jo žodynas. Kalba pasidarys gyvesnė. Tos bendros vakaro valandėlės gali būti neilgos, gal ne kas dieną, bet jos turi visus suvesti į vieną kambarį, kad vėl atsigaivintų lietuviškas žodis, lietuviška daina, lietuviški pasakojimai ir papročiai.

Taigi rudenis kviečia ne į laukus, bet į kambarius, prie naujų darbų.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Mažąją Lietuvą ištiko žiaurus likimas. Jos gyventojai buvo sunaikinti naujųjų užkariautojų įvykdyto totalaus genocido, o išsigelbėjusieji pasklido po platųjį pasaulį.

Vakarų Vokietijoje atsidadęs Maž. Lietuvos veikėjas Erdmonas Simonaitis tuoj po karo įsteigė Maž. Lietuvos Tarybą, išsivysčiusią į Mažosios Lietuvos Rezistencinį Sąjūdį (MLRS), kurio tikslas — jungti ir palaikyti ryšį tarp po laisvąjį pasaulį pasklidusių mažlietuvių, atstovauti Maž. Lietuvos reikalui Vlike ir visur, kur tik šis klausimas būtų keliamas. Tarybos pirmininku iki mirties buvo Erdmonas Simonaitis. Vėliau šios pareigos atiteko JAV gyvenančiam prof. Martynui Brakui.

Pirmasis Maž. Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio suvažiavimas įvyko 1954 Toronte, antrasis — 1956 Chicagoje (jame buvo priimtas MLRS statusas), trečiasis — 1966 Chicagoje. Šiais metais rugsėjo 12-13 Tautiniuose Namuose Chicagoje įvyko ketvirtasis MLRS suvažiavimas. Jį šaukė MLRS prezidiumas, o globėjais buvo Chicago Maž. Lietuvos lietuvių draugija. Organizavimo ir ūkinį darbą atliko buvęs ilgametis minėtos draugijos pirmininkas prof. dr. Jurgis Anysas, Ramūnas Buntinas ir dabartinė draugijos valdyba, vadovaujama pirm. Kurto Vėliaus. Dalyvavo atstovai iš New Yorko, Toronto, Montrealio, Vidurio Vakarų ir Chicagoje gyvenę mažlietuviai bei jų draugai. Pasigė-

MAŽOSIOS LIETUVOS
REZISTENCINIO SAJŪDŽIO
SUAŽIAVIMAS

ta atstovų iš Vakarinio JAV pakraščio, Vak. Vokietijos ir Australijos.

Suvažiavimas buvo organizacinių reikalų sprendimo pobūdžio, todėl nebuvo plačiai garsinamas. Bet jis buvo reikšmingas mūsų visuomeninio gyvenimo įvykis.

Atidarymas

Suvažiavimas oficialiai buvo pradėtas rugsėjo 12, šeštadienį, 1 val. p.p. Tautinių Namų salėje. Pirmąjį posėdį trumpu žodžiu pradėjo prof. dr. Jurgis Anysas. Taupant laiką, dalyvių buvo pasisakyta už žodinių sveikinimų ribojimą. Gauta ir raštinę bei telefoninių sveikinimų.

Paskaitos

Pirmąją paskaitą, "Mažosios Lietuvos politinė ir etninė genezė po antrą pasaulinio karo ir dabartinė padėtis", skaitė Martynas Gelžinis. Paskaitoje buvo išskeltos Lietuva, ypač Mažąją, nusiaubusios karo baistybes, rusų kariuomenės vykdomi neįsivaizdujami žiaurumai, Rytprūsių likimo sprendimas Jaltos ir Potsdamo konferencijose, rusų įsigalėjimas Rytprūsiuose, dabartinė to krašto padėtis.

Antroji, skademiškai paruošta, buvo Anso Lymano iš Montrealio paskaita — "Mažosios Lietu-

vos idėjos ir praeities atmintis okupuotoje Lietuvoje". Paskaitoje iškeliami Maž. Lietuvos žymūnų — Kristijono Donelaičio, Martyno Jankaus, dr. Vydūno ir kitų įtaka tautiškai susipratusiame pavergtos Lietuvos jaunimui.

Trečioji paskaita — prof. Martyno Brako "Mažosios Lietuvos problemos tarptautinės politikos eigose rėmuose". Prelegentas apžvelgė Maž. Lietuvos padėtį pastarųjų septynių su puse šimto metų laikotarpyje, jos politinės ir biologinės kaitos raidą; laiko tarpusius ir priežastis, keitusias to krašto veidas, veikusias jo gyventojus ir privedusias prie II pasaulinio karo katastrofinės tam kraštui padėties bei totalinio gyventojų genocido. Iškėlė ir dabartinę įtamą tarp didžiųjų pasaulinių jėgų ir galimą jų konfrontaciją, kuri mum nieko gero nežada. Kalbėdamas apie Maž. Lietuvos reikšmę Lietuvai kultūrinėje ir tautinio atgimimo srityje bei išsilavinimo siekime, prisiminė ir 1918 lapkričio 30 Tilžėje paskelbtą deklaraciją, kuria Mažoji Lietuva pasiskelbė susijungianti su atstatyta nepriklausoma Lietuva. Ši deklaracija 1949 Vliko buvo patvirtinta, nurodant Maž. Lietuvos sienas daugiau mažiau sekant Potsdamo liniją (įjungiant Tilžę, Karaliaučius, Gumbinę, Stalupėnus ir

kt.). Paminėjo ir tuo reikalu padarytus pareiškimus didžiosiom Vakarų valstybėms.

Po to vykusias diskusijas moderavo dr. Jonas Stiklorius.

Visos paskaitos buvo kruopščiai paruoštos ir įtikinamai perteiktos. Gaila, kad jas girdėjo tik arti 90 asmenų — mažlietuvių ir nedidelis būrelis Mažąją Lietuvą besirūpinančių tautiečių.

Vakariene

Šeštadienio vakare Tautinių Namų salėje įvykusioje vakariene-bankete dalyvavo arti 140 asmenų. Banketą pradėjo rengėjų ir Chicago Maž. Lietuvos lietuvių dr-jos vardu dalyvius pasveikindamas tos draugijos pirm. Kurtas Vėlius. Jaunametė Rasa Buntinaitė buvo pakviesta vadovauti vakaro meninei programai; ji pasigėrėtinai tai atliko.

Pianistui Viktorui Jurkšaičiui akomponuojant, "Pajūrio dukros", tautiniais drabužiais pasipuošusių dainininkių šešetas (Aldona Buntinaitė, Zelma Juškėnienė, Diana Paulikaitė, Ilzė Pėteraitienė, Klaudija Sėdaitė ir Edita Žemaitaitė) dariniai sudainavo penkias dainas. Adolfas Lekšas jausmingai perskaitė Kristupo Lekšo patriotinį eilėraštį "Rambynas", o Tėviškės parapijos jaunimo ratelio tautinių šokių šokėjos — Dana Jonušaitė, Indrė Jurkšaitė, Ingrida Kasiulytė, Karina Kasiulytė, Rūta Kasiulytė, Diana Paulikaitė, Klaudija Sėdaitė ir Lilė Šlitytė — grakščiai pasoko "Siuntė mane motinėle" ir "Blezingėlė". Jom akordeonu grojo Ažuolas Stelmokas. Šokėjas paruošė mokytoja Ilzė Pėteraitienė.

Po meninės programos vyriausia suvažiavimo dalyvė, 94 m. amžiaus sulaukusi Anė Vėlienė sukalbėjo autentišką maldą. Po to dalyviai vaišinosi, bendravo ir, Ažuolui Stelmokui grojant, soko.

Pamaldos

Rugsėjo 13, sekmadienį, 10 val. ryto Tėviškės lietuvių evangelikų liuteronių parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos.

Prasmingas buvo kun. A. Trakio pamokslas, kuriame kenčianti Lietuva buvo palyginta su tos dienos evangelijoje minimu plėšikų nuskriaustu žmogumi.

(nukelta į 4 psl.)

Rugsėjo 27 prie Maspetho lietuvių bažnyčios pašventintas lietuviškas kryžius. Stovi iš k. Alfonsas Marcelynas, kleb. kun. Pr. Bulovas, kongreswoman Geraldine Ferraro, Brooklyno vysk. Francis Mugavero, Jonas Adomėnas, organizavęs kryžiaus pastatymą, kun. Stasys Raila. Nuotr. Charles Binkins

ly. Visi supirkti iš įvairių dailininkų parodų Chicagoje. Visi kambariai, koridoriai prikabinoti originalių paveikslų. Yra ir skulptūrų, įdomių lempų, įdomių stiklinių stalių, kur sudėta statulėlės, kelionių suvenyrai, dovanos iš Lietuvos. Prie lubų skaldyto stiklo lempa. Labai originali. Turi seną sieninį 200 metų senumo laikrodį.

Į jaunystės šalį

Vieną vakarą buvom pakviesti aplankyti Katriutės Giniotienės. Žinojau, kad ji gyvena ten, bet nuo Lietuvos nebuvau jos nei sutikęs, nei matęs. Ir dabar ją aplankyti buvo tikra būtinybė, ir štai kodėl.

Is studijų laikų ją žinojau, kad yra tokia šauni studentė žemaitė iš Tirkšlių, ateitininkė, rodos, priklausė prie medikų Gajos korporacijos, nes studijavo odontologiją.

Prasidėjęs vokiečių-sovietų karui, atsidadūriau Kaune ir liepos mėnesį sunkvežimiu važiauvau į Žemaitiją, į namus. Kelionės tada buvo varginančios. Tame sunkvežimio buvo ir Katriutė Rumsaitė. Šiaip taip pasiekėm Telsius, pasiekėm ir Žemaičių Kalvarijas, mano tėviškę. Mama pradžiugo, pamačius sugrįžtantį sveiką ir gyvą, praužus frontui. Drauge nustebo, kas toji mergina. Ir sako, ar tik ne martelė čia bus?

Tą žodį "martelė" ir dabar visada prisimename, kai susitinkame su Katriute. Tąsyk ji per-

nakvojo ir iškeliauvo Mažeikių link, į Tirkšlius. Bet paliko megztuką. Ir vėl rūpestis, kaip perduoti jai tą megztuką. Už kokių mėnesių važiauvau dviračiu į anuos kraštus ir megztuką nuvežiau iki Tirkšlių klebonijos, kur vikaru buvo geras pažįstamas kun. Pranas Vaseris, dabar esąs Australijoje. Jis tą megztuką ir grąžino.

Po kokių metų ar daugiau atėjo žinia, kad Katriutė ištekėjo už mano klasės draugo Romualdo Giniočio, veterinarijos daktaro. Toliau atėjo frontai, pabėgimai, stovyklinis gyvenimas. Niekur jo nesutikau, nieko negirdėjau, kur jis ir Katriutė. Štai atsidadūriau Amerikoje, atėjo žinia, kad Romusėlis, taip mes jį vadindavom klasėje, apsigyveno už Chicagos Waukegane, Ill., turi net gyvulių ligoninę. Vėliau teko jį sutikti ir New Yorke ir Chicagoje.

Kai klasės draugai sutinki, sukyla begalės prisiminimų, sentimentų. Atgyja klasės nuotyčiai. Mes su juo baigėm Telsių gimnaziją dar seno režimo laikais, kai reikėjo daug mokytis, laikyti visų dalykų egzaminus. Visi tada buvo tokie žali, tokie jauni, netilpome savyje, kai baigėm gimnaziją. Pabirome visi kaip kokie žirniai ir nuriedėjome kiekvienas savais keliais. Į humanitarinių mokslų fakultetą iškilau tik vienas aš. Kiti buvo praktikai, išėjo į kitus praktinius mokslus.

Veterinarijos gydytojas iš mūsų laidos buvo tik vienas. Šiam krašte, kur šunės ir katės gyvena salionuose ir yra labai gerbiami, veterinarijos gydytojai gerai verčiasi. Taip ir Romusėlis vertėsi gerai, turėjo didelius namus, ligoninę. Bet vieną kartą ėmė ir pardavė ligoninę, lyg nujausdamas, kad reikia viską sumažinti. Ir štai 1976 rugsėjo 16 Romusėlikas salonėly atsigulė pailsėti, prisnūsti. Ir jo užmigta. Amžinai. Šaukia — Romusėli, kelkis, kelkis! — o jis tik maloniai šypso, kaip buvo įpratęs visada šypsoi...

Mirė Romusėlis staiga. Ne tik jo šeimai, bet ir visiem jo klasės draugam buvo ir smūgis, ir liūdesys, ir skausmas.

Jų dukra jau buvo ištekėjusi ir gyveno Floridoje, sūnus vedė ir apsigyveno Toronte. Tada Katriutė likvidavo visa, kas buvo Waukegane ir atsikėlė gyventi į Juno Beach. Nusipirko butą kondominiume.

Taigi pas Katriutę užėiti reiškia aplankyti ir savo jaunystės draugo namus, jo našlę. Ten juk pajusi ir meilę žmogui ir praeičiai.

Didžiulis namas šmėkšojo vakaro prieblandoje. Iš "jo kaip akys mirksėjo žiburėliai tai šen, tai ten. Keltu užsikėlėme. Štai ir Katriutės butas, už durų atsiliepia sargas šuo.

Katriutė gyvena gražiame bute, tarp gražių paveikslų, baldų. Čia lankosi jos bičiuliai. Tada

buvo atvykę sūnaus žmonos tėvai iš Kanados. Su Romusėliu keliaudami per įvairius kraštus, buvo pradėję rinkti rašalines. Ir turi labai įdomią kolekciją, kaip praeitame amžiuje metalinės rašalines puošė stalus.

Ir dar daugiau ji turėjo. Ėmė ir atnešė bent kelis albumus. O ten sudėtos nuotraukos iš mūsų jaunų dienų, iš tų laikų, kai buvome gimnazistai Telsiuose.

Vaje, vaje, koks buvo įspūdis. Turtum būtum šuoliais nusiridęs metų metus atgal. Ir vėl visus matai jaunus, ir drąsius, ir gražius!

Svarbiausia, tų nuotraukų visai neturiu. Liko namuose. Net mano pieštos dekoracijos — Birutės kalnas. Paskutinė diena gimnazijoje. Keista, kitų neprisimėni, nei vardų, nei pavardžių. Išbluko, išsitrynė iš atminties, nes nuo to laiko nei jų sutikai nei apie juos ką begirdėjai.

Ir štai ką padarė Katriutė. Sako — pasiimk visas nuotraukas iš Telsių gimnazijos, visus draugus, su kuriais mokeisi. Ten aš nebuvusi, ten nesimokiau, jų beveik ir nepažįstu.

Turtum jaunystės dalį būčiau gavęs, turtum visą Telsių miestą, ežerą, Kalno gatvę, katedrą. Draugų klebesį, kai visi eidavo į gimnaziją, visi iš vienos gatvės. Ir grįždavam dauge.

(Bus daugiau)

ŠALY,
KUR PELIKANAI
GYVENA

Kelionė Floridos pajūriu

PAULIUS JURKUS

6 —

Pajūrio žmonės

Tame tarptautiniame kampely lietuvių gyvena nemaža. Kiekvienoje gatvėje prie pašto dėžutės pamatysi lietuvišką pavarde, dažniausiai kur nors girdėsi. Tai žmonės, atkeliavę iš šiaurės prie šių plačių ir šiltų Atlanto vandenų. Išgirsi ir kalbant, ir į namus pakvies užsukti.

Vieną vakarą, kai buvo tik prieblanda, patekom į kaimyno Juozo Andriušio namus. Namai dideli, o jis vienas tarp baldų kalbasi su televizija. Vėliau jis apsilankė ir pas Oniūnus. Patraukė mano dėmesį tas žmogus. Jis buvo Lietuvos kariuomenės karo lakūnas, buvo Berlyne baigęs naktinio skraidymo mokyklą ir Lietuvos rengė ir mokė lakūnus kaip skraidyti naktimis aklu skridimu. Tokiam aviacija ir lėktuvai turėtų būti savos kišenės pinigai. Bet kitaip išėjo. Kaip pa-

liko lėktuvus Kauno aerodrome, taip jis daugiau nesėdėjo nei į vieną lėktuvą. Pasidarė pėstininkas. Amerikoje niekur nėra skridęs, kai mes, visai ne lakūnai, kartkartėm skraidom ir šen ir ten.

Ir kodėl jis nemėgsta lėktuvų? Ir šiandien mįslė. Gal lėktuvai primena Lietuvą, gal jam būtų liūdna svetimos žemės svetimam lėktuve? Jis gyvena ir dirba Washingtone. Iš ten su savo automobiliu iškeliauja į pietus, į savo namus, kuriuos per metus labai retai aplanko.

Kažkur keliaujant užvedė į vienus namus. Sako, čia kaip muziejus. Bus ko pasižiūrėti. Tai Mildažių iš Chicagos namai. Palikę visus savo biznius, atsikelia į pajūrį, tarp medžių paslėpę ištaigius namus.

Ir neapsiriko vadovai. Tai tikra galerija. Labai daug paveiks-

GRAŽIAUSIAI PASISEKES KULTŪROS ŽIDINIO KŪNCERTAS

Vienas iš pačių gražiausių Kultūros židinio meninių renginių — garsios Lincolno Centro operų solistės Maralin Niskos koncertas — rugsėjo 27 praejo labai sėkmingai. Žmonių buvo pilnutėlė salė — daugiau kaip 500, suvažiavusių iš New Yorko, New Jersey ir net tolimesnių apylinkių. Dalyvavo ir pranciškonų provinciolas. Publikos gausumas liudija, kad lietuviai brangina savo kultūrinį centrą ir nesigaili dolerių jam paremti. Juk pagrindinis šio koncerto tikslas ir buvo sutelkti pajamų Kultūros židiniui. Tuo tikslu ir solistė aukojo savo brangų laiką bei jėgas, rengdama sudėtingą programą. Be to, klausytojų gausa liudija, kad lietuviai domisi aukšto lygio muzika bei daina. Koncerto pasisekimas daug dėžiaugsmo suteikė Kultūros židinio vadovybei, jo bičiuliams, atsilankiusiems kitataučiams ir, žinoma, pačiai solistei, kuri savo talentu norėjo mums padėti.

Koncertas pradėtas punktualiai — 4 v. Auksinių tonų draperijom išpuošta ir jaukiomis šviesom gaivinama scena su iškilmingu pianinu centre atrodė labai nuotaikingai. Žymioji operų solistė Maralin Niska buvo pasitiktą nuoširdžiu ir ilgų plojimų, kuris iš karto surišo ją su auditorija. Gana erdvoje mūsų scenoje ir savo puošniame apdare ji atrodė lyg kokia pasakų princesė.

Solistė koncertą pradėjo itališkai — dramatiška Anglijos karalienės Elzbietos arija iš Donizetti operos „Maria Stuarda“. Tą vaidmenį ji pakartotinai atliko šio rudens sezono New York City operoje. Solistė savo dramatišniu sopranu užliejo mūsų salę ir parodė, kokio virtuoziško lygio yra jos dainavimas. Platus ir gilus sopraninis balsas ištūzios karalienės vaidmenyje vietomis kėlė net šurpulį. Šioje ilgoje arijoje meilės aistra pynėsi su desperacija. Po to solistė, palydėta ilgiausių plojimų, perėjo prie vokiškų labai sunkių R. Strauss „Trijų Ofelijos dainų“ (6 Lieder, op. 67), parodydama savo galybę švelniuose skambesiuose, kurie taip pat buvo publikos nuoširdžiai priimti. Po jų vėl ejo iškilminga arija iš Verdi operos „Aida“ „Sugrįžk nugalėtoju“, perpinta meile sužieduotiniui ir gailiesiu savo tautai, prieš kurią jis išeina kovoti ir laimėti.

Po pertraukos antroje dalyje solistė atliko įvairius kompozicinius kūrinius, reikalaujančius staigių perėjimų nuo dramatišnių iki lyrinių balso modeliacijų. (Šnekučiuojantis po programos, ji išsitarė, kad lengviau esą operų rėmuose atlikti kurį nors vieną vaidmenį, kaip koncer-

tuose su kiekviena arija — skirtingus vaidmenis). Šioje programos dalyje solistė prancėzų kalba dainavo: Liszto „Oh! quand je dors“, Duparco „Le manoir de Rosamonde“ ir Chanson triste, Charpentiero operos „Louise“, ariją „Depuis le jour“. Tai pati jausmingiausia arija visoje programoje, atlikta su nuostabių įsijautimu ir balso ypatingu jautrumu, palikusi klausytojuose neužmirštamą įspūdį.

Pabaigai solistė pasirinko lengvesnius dalykus iš amerikiečių muzikalių kompozicijų, būtent Rodgers ir Hammerstein „Hello Young Lovers“ (iš „King and I“) ir „Mr. Snow“ (iš „Carousel“); taip pat Forest ir Wright ariją „And this is my beloved“ (iš „Kismet“) bei „Three Loves“ (iš „The Song of Norway“). Programa, užsitęsusi pustrėčios valandos, buvo baigta Bolero arija iš Verdi operos „I Vespri Siciliani“.

Pasibaigus programai, Maralin Niska buvo pagerbta labai ilgais plojimais ir visos publikos atstojimu. Įteikus gėles ir solistei dar padainavus ilgoką ariją iš Puccini operos „La rondine“, scenoje visų vardu jai padėkojo New Yorko apylinkės Lietuvių Bendruomenės apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Ten pat jai buvo įteikta dovana — Adomo Galdiko aliejinis paveikslas — Rivieros peizažas. Čia Maralin Niska maloniai atsivėrė, pasakydama publikai, kad ji jaučia didelį dėžiaugsmą, antrą sykį dainuodama šioje salėje lietuviams, kad jos vyras yra lietuvių kilmės, kad jau turi įsigijusi 3 Adomo Galdiko paveikslus. Solistės nuoširdumas bei paprastumas giliai sujauoind publiką, kuri vėl ilgais plojimais dėkingai ją išlydėjo iš scenos.

Maralin Niskai akomponavo Diane Richardson, žinoma Metropolitan operos solistų akompaniatorė. Programoje buvo išverstai dainuojamų kūrinių tekstai anglų kalbon. Klausytojai galėjo sekti ne tik melodijas, bet ir turinį.

Pasibaigus programai, dar nepasibaigė solistės bendravimas su lietuviams. Apatinėje salėje vaišinosi beveik visi koncerto dalyviai. Pradžioje Maralinai Niskai ir būreliui jos palydovų buvo parengtos vaišės atskirai. Vadovaujant Lietuvos gen. konsului A. Simučiu, jį čia dar kartą buvo pagerbta sugiedant Ilgiausių metų. Paskui viešnia, mūsiškių lydim, vaikščiojo po vaišių salę bei koridorių, sveikindamasi su žmonėmis. Labai gražu buvo stebėti tą nuoširdumą, kuris liejosi iš visų pusių. Tenai dr. Marija Žemaitienė jai padovanojo visus savo gintarinius papuošalus, kurie solistei

Kultūros židinyje rugsėjo 27 po koncerto solistė Maralin Niska autografuoja programą. Iš k.: Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Tėv. K. Bučmys OFM, Maralin Niska, jos akompaniatorė Diane Richardson, A. Šilbajoris ir A. Bagdžiūnas. Nuotr. L. Tamošaitis

labai tiko. Visi parodė jai tiek nuoširdumo, jog jos operinių gastrolių tvarkytojas (manageris) T. Hartmannas išsireiškė, kad iki šiol nieko panašaus nesąs matęs. Tokių malonių įspūdžių apsupta, Maralin Niska su mumis pasilikė iki vidurnakties. Ji domėjosi lietuvių tautos kultūra ir prašė parūpinti jai mūsų kompozitorių kūrybos. Tai buvo pažadėta. Solistė labai dėžiaugėsi ir lietuvių didžiai kultūringu elgesiu koncerto metu. Salėje buvo tobula tyła. Net ir pertraukoje nesigirdėjo aukštų balsų.

Po mūsų koncerto, jau atlikusi savo įsipareigojimus Lincoln Centre, solistė išvyko dainuoti kitur: pirmiausia Atlantos mieste (Georgia), paskui su Arizonos ir Tulsos miestų operų kompanijomis. Kiek vėliau ji gastroliuos Vokietijoje ir Pietų Amerikoje, kol pavasarį vėl grįš į Lincoln Centrą.

Maralin Niskos noras padėti Kultūros židiniui šiuo koncertu gražiai išsipildė. Pajamos bus paskelbtos vėliau. Lietuvių nuoširdumu, taip gausiai atsilankant į šį koncertą, labai dėžiaugiasi

Kultūros židinio vadovybė. Bilietai buvo po 7 dol. Solistė nemėmė nė vieno cento. (Jos honoraras už tokį koncertą kitur būtų apie 5000 dol.)

Šis renginys naudingas ne tik finansiškai. Jį pranešė New Yorko muzikos žurnalas „Musical Offering“ ir dienraščiai — New York Times, Daily News, New York Post. Tuo būdu lietuvių Kultūros židinio vardą, tikriausiai pirmą sykį, išgirdo milijonai amerikiečių.

T. Leonardas

LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DĖMESIUI

Pasaulio Lietuvių Dienos įvyksta 1983 metų vasarą. Tai ypatingo ir plataus masto įvykis, kuriam reikia iš anksto gerai pasiruošti. Tarp kitų didelių renginių tuo metu įvyksta ir dainų šventė.

Ilgai trunka, kol chorai tinkamai paruošia dainų šventės programos dainas, tad jau dabar pats laikas pradėti didįjį darbą. Jau yra sudarytas dainų šventei ruošti komitetas, kuriam vadovauja Vaclovas Momkus.

Rengėjai mano, kad dainų šventės programoj turėtų būti atliekami savų kompozitorių kū-

riniai ir kad tie kūriniai būtų nauji, skambūs ir priemiami išmolti ne tik stipriam, bet ir mažesnio pajėgumo choram.

Todėl komitetas nutarė ir kreiptis į mūsų gerbiamus kompozitorius, prašydamas skubiai atsiųsti savo naujai sukurtas dainas, tinkančias atlikti su jungtiniu choru ir piano pritarimu, mišriam, vyrų, moterų ir vaikų choram.

Kaip sakyta, dainos turėtų būti skambios ir nuotaikingos. Ne per daug sudėtingos, kad galėtų jas atlikti vidutinio pajėgumo

chorai. Komitetas, gavęs dainas, sukviest kompetentingų muzikų komisiją, kuri šventės programai atrinks tinkamiausias. Kompozitoriai, galimas dalykas, už dainas gaus, kad ir kuklias, premijas.

Komitetas prašo gerb. kompozitorius nedelsti ir į šį pagedavimą galimai greičiau atsiliiepti. Laiko mažoka, darbai dideli ir sunkūs, tad visų kooperavimas yra būtinas ir laukiamas.

Dainas siųsti šiuo adresu: Dainų šventės komitetas, Mr. Vaclovas Momkus, 3222 West 66 Pl., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 925-6193.

Jurgis Janušaitis

vių muziką, muzikos profesorių. Rankraščių yra keli šimtai puslapių. Dabar belieka aptvarkyti rankraštį, kai kurias vietas papildyti.

Būtų gera, kad tokią retą knygą kuo greičiau išleistų, nes ji vaizdžiai pailiuotų muzikos plėtotę Lietuvoje prieš pirmąjį pasaulinį karą ir nepriklausomo gyvenimo pradžioje.

LOS ANGELES, CALIF.

Radiojo balius

Los Angeles mieste veikia Californijos Lietuvių Radiojo klubas, kuris kiekvieną šeštadienį nuo 12:30 iki 1 val. popiet iš KTYM stoties Inglewood, Calif., duoda lietuvių kalba kultūrinės radiojo programas. Tai yra vienintelė Californijos lietuvių radiojo programa, lietuvių visuomenės mėgiama ir remiama.

Radiojo klubas kiekvienais metais pavasarį ir rudenį surengia įvairius parengimus, kurie lietuviškos visuomenės gausiai lankomi. Šį rudenį, spalio 31, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj įvyks įdomus kaukių balius. Geriausios trys kaukės bus premijuojamos. Pirmą premija 50 dol., antra — 30 dol., trečia — 20 dol.

Visi kviečiami iš anksto ruoštis ir šiame vakare dalyvauti. Vietas iš anksto galima užsisakyti pas klubo valdybos narius. Auka įeinant į balių tik 10 dol. asmeniui.

J.G.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

M.K. — VALSTYBININKAS POLITIKOS SŪKURIUOSE. Prelatas Mykolas Krupavičius. 1985-1970. Biografinė apybraiža. Amžininkų atsiminimai. Dokumentai. Laiškai. Išleido Popiežiaus Leono XIII Literatūros Fondas. Chicago. 1980. Techninė priežiūra — J. Slaboko. Tekstą rinko Aleksandras Pakalniškis, Jr. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Iliustruota nuotraukomis. 248 psl. Kaina: kietais viršeliais — 8 dol., minkštais — 6 dol. Persiuntimas — 1 dol. Užsiskomama per Tėvynės Sargo administraciją, 6819 So. Washenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Čekius rašyti: Pope Leo XIII Liter. Fund.

Prel. Mykolas Krupavičius yra lietuvių tautai nusipelnusi spalvinga asmenybė, verta pagarbaus minėjimo ir studijų. Tuo tikslu 1975 Chicagoje buvo išleista Petro Maldeikio monografija „Mykolas Krupavičius“. Naujai išleistojo, čia minimoj, knygų rašoma, kad autorius „vadina ją trumpą biografija“. Be to, tikisi, kad ateityje kas nors parašys ilgesnį, nežinodamas apie Maldeikio parašytą.

Redakcija yra gavusi trumpą šios knygos apibūdinimą, pasirašytą B.V. ir pavadintą „Verta dėmesio studija“. Knyga apibūdinama šiaip:

„Šiomis dienomis iš spaudos išeina neskelbtino autoriaus studija, parašyta ne mūsų visuomeninėje aplinkoje, apimanti Lietuvos valstybinį gyvenimą lietuviškos medžiagą, kuri ligi šiol nebuvo paskelbta, kaip, pvz., susitarimo projektą su kunigaikščiu Urachu, jei jis būtų pakviestas būti Lietuvos karaliumi, Lietuvą okupavusiems komunistams įteiktą daokumentą apie galimybę su jais bendradarbiauti, protestą hitlerinei okupacijai ir kita. Studija turininga įžvalgomis, kurios vertos dėmesio visuomenės, besirūpinančios Lietuvos valstybės reikalais. Ji yra dedikuota Steigiamojo Seimo šešiasdešimties metų ir prelato Mykolo Krupavičiaus dešimties metų mirties sukaktims atžymėti.“

Knyga pradeda pratarme, kurios autorius yra dr. Kazys Šidlauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas.

Kazys Bradūnas — UŽEIGOJE PRIE VILNIAUS VIEŠKELIO. Išleido Ateitis. 1981. Viršelis Vytauto O. Virkau. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. Knygos rankraštis yra laimėjęs Lietuvių Bendruomenės 1980 metų literatūros premiją: 112 psl. Kaina 6 dol.

Tai eilėraščių rinkinys, kuriame randame savo kelią jau seniai radusį ir savo talentą gražiai išskleidusį tą patį, jau nebesikeičiantį poetą, su kuriuo buvome susitikę jo ankstesniuose rinkiniuose: ramų, disciplinuotą, kondensuotą, įsugebantį pasigautą mintį įsprautį į sklاندų eilėraščių posmą ir leisti jai laisvai tame posme jaustis. Jo tematika, kaip jam jau įprasta, yra „žemiška“. Bet ji galėtų būti visokia, ir vis tiek savo forma ji išliks bradūniška.

Užtenka paskaityti bet kurį šio rinkinio trumpą eilėraščių, ir jau žinai, kad susitakai su brandžiu poetu. Pavyzdžiui:

Akmuo niekada nemirsta—
Visada toks ir toks.
Giltinės pirštai
Nuo jo atsoks.

Kodėl širdžiai nelemta
Būti akmenimi —
Galėtų gyventi ir gyventi
Šalta, kieta, rami ...

(Niekad, 25 psl.)

Rinkinyje yra šie skyriai: Dievas liepė man būti, Europos keilonių eskizai, Poetas kunigas, Užeigoje prie Vilniaus vieškelio. Priekyje įžanginis eilėrašties — Atidarau duris.

SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

Pamokslininkas ragino klausytojus tapti savo tėvynės gailėstingaisiais samariečiais ir ją vispusiškai gelbėti.

Darniai skambėdavo visų dalyvių bendras giedojimas, ypač solistės Aldonos Buntinaitės solo giedamos giesmės.

Posėdis

Sekmadienį, 2 val. p.p. Tautinių Namų salėje įvyko Maž. Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio narių posėdis. Dalyvavo arti 60 asmenų — mažlietuvių ir keletas svečių. Susirinkimui vadovavo inž. Cytis Šernas iš Toronto. Pateikta 12 punktų dienotvarkė buvo priimta be pataisymų.

MLR Sąjūdžio ir Vliko valdybos vicepirm. dr. Jonas Stiklorius referavo apie Maž. Lietuvos reikalus ir mažlietuvių santykius su lietuviška visuomene Lietuvoje (praityje), tremtyje ir išeivijoje. Antras jo pranešimas buvo apie MLR Sąjūdžio veiklos raidą, tikslus ir siekius; sąjūdžio organų struktūrą, statutą ir stulomus kai kuriuos statuto pakeitimus. Abu pranešimai sukėlė gyvas diskusijas.

Susirinkimas, nors ilgokas, buvo gyvas, įdomus ir vyko geru, seniai besimačiusių draugų dvasioje. Pasigėrėtina, kad diskusijose iškeltos priešingos nuomonės buvo priimamos nuoširdžiai, be aštrių ginčų ar išpuolių prieš asmenis.

Šalia referatų ir diskusijų buvo svarstyti ir padaryti nutarimai įvairiais organizaciniais reikalais. Specialiai komisijai, sudarytai iš Anso Lymanto, Viliaus Pėtėraičio ir Algio Regio, buvo pavesta paruošti suvažiavimo komunikatą.

Suvažiavimas, prasidėjęs minoringe paskutiniųjų mohikanų paskutinio susitikimo mintimi, baigėsi viltingai, jaučiant narių susidomėjimą sąjūdžiu ir matant pajėgius jaunosios mažlietuvių kartos atstovus įsijungiančius veiklon ir užpildančius pasitraukiančiųjų vietas. Kito suvažiavimo laiką ir vietą paliekant nuspręsti MLRS prezidiumui, šis suvažiavimas buvo baigtas susikaupimo minute pagerbiant mirusiuosius sąjūdžio narius ir Mažosios Lietuvos himnu, kurio giedojimui vadovavo solistė Aldona Buntinaitė.

IR

PLB Visuomeninių reikalų komisijos posėdyje rugsėjo 7 Chicagoje svarstomi lietuvių informacijos reikalai kitataučiam. Iš k. dr. Tomas Remeikis, Leonardas Valiukas, kun. Kazimieras Pugevičius, dr. Antanas Razma, dr. Zigmas Brinkis, Kazys Laukaitis, Algimantas Gečys.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUAŽIAVIMAS CHICAGOJ

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos nariai kas antri metai šaukia suvažiavimą. Šiemet toks suvažiavimas įvyko rugsėjo 5-6 Chicagoj, Continental Plaza viešbutyje. Dalyvavo JAV-bėse ir Kanadoj gyvenę lietuviai gydytojai (iš kitų kraštų neatvyko) ir tarėsi visuomeniniams reikalais bei turėjo mokslinę programą.

Suvažiavimo viešame atidaryme dalyvavo ir garbingų svečių: Lietuvos konsulė Chicagoj J. Daužvardienė, vysk. V. Brizgys, P. L. B. pirm. V. Kamantas, JAV LB pirm. V. Kutkus, Alto pirm. dr. K. Šidlauskas, Vliko pirm. dr. K. Bobelis ir kiti. Vysk. V. Brizgys sukalbėjo pradžios malda. Amerikos ir Lietuvos himnus giedojo sol. A. Gaižiūnienė, akomponuojama muz. A. Vasaičio. Žodžiu suvažiavusius sveikinė kons. J. Daužvardienė. Buvo perskaityti diplomatinės tarnybos asmenų ir organizacijų sveikinimai.

Įdomią ir aktualią paskaitą skaitė Bronys Raila. Tema: Lietuvos tautos heroika ir tragedija. Įtaigavo, kad mums, lietuviams, kur bebūtume, būtina reikštis lietuviams ir veikti Lietuvos labui, nes tik taip išsilaikys mūsų tauta. Mūsų kunigaikščiai ir diduomenė nebuvo tautiškai stiprūs; nors aštriais kardais buvo herojai, užvaldė plačius kraštus, bet lietuvių tautai leido nykti, nuėję garbinti svetimų dievų.

Suvažiavimo dalyviai, pasiskirstę į dvi grupes, aptarė aktualius reikalus.

Pirmai grupei vadovavo dr. J. Daugirdas. Grupė aptarė jaunų gydytojų įtraukimą į Lietuvių Gydytojų Sąjungą ir reikimąsi per ją. Tai reikia daryti asmeniniu kontaktu, organizuotomis poilsio dienomis, su Lietuvių liečiančių klausimų kėlimu ir mokslinėmis programomis.

Antrai grupei moderavo stud. P. Kisielius. Aptartas bendradarbiavimas su Lietuvos gydytojais. Pasisakytą, kad Lietuvos gydytojams reikia padėti visais galimais būdais: medicinos literatūra, instrumentais, vaistais ir net ekonomiškai, tačiau reikia vengti bendradarbiauti su jų organizacijomis, nes jos diriguojamos okupanto. Šiuose kraštuose iš tėvynės besilankantieji globotini asmeniškai, bet ne per organizacijas. Mūsų gydytojams ir studentams nedrausina vykti studijų reikalais į Lietuvą, tik patartina jiems akylai stebėti žmonių kasdieninį gyvenimą, o tai juos apsaugos nuo pavergėjo pagarbavimo.

Suvažiavime išrinkta nauja Sąjungos valdyba ateinančiam dvejim metams: dr. J. Valaitis — pirm., dr. J. Daugirdas — vicepirm., dr. A. Vanagūnas — sekr. ir įžd. Medicinos redaktorių lieka, neseniai priprašytas juo būti, dr. V. Šaulys. Pagaudaut, kad "Lietuvos medicinos istorija", kurią redaguoja dr. R. Kondratas, būtų išleista galimai greičiau.

Suvažiavusieji atidžiai iš klausė keleto lietuvių gydytojų

medicinos draugijų, esančių atskirose valstijose ar jungiančių kelias valstijas, vadovybių pranešimus apie gydytojų ir draugijų veiklą. Gausiausia nariais Illinois draugija, jos gydytojai reiškiams visuomeninių, kultūrinių ir politinių organizacijų vadovybėse, remia lietuviškus reikalus finansiškai ir pan. Ohio gydytojai tęsia kasmetinį kultūrinių pasireiškimų premijavimą, remia Kent State universiteto lituanistinį skyrių, reiškiams visuomeniškai. Dr. A. Butkus sumanė ir įvykdė brangaus medicinos aparato pasiuntimą į Vilniaus klinikas. Kanados gydytojai dirba lietuviškų organizacijų vadovybėse, remia finansiškai įvairius fondus ir pan. New Yorko draugijos gydytojai reiškiams visuomeninėje ir kultūrinėje lietuvių veikloje. Putname baigiamo jruošti Alkos archyvo-muziejaus vadovybėje yra keli gydytojai. Californijos gydytojai yra veiklūs visuose lietuviškuose baruose. Michigano gydytojai pranešimo nepadarė, bet žinoma, kad jie remia visus lietuviškus pasireiškimus.

Suvažiavimo dalyviai priėmė čia suminėtas rezolucijas (jas pasiūlė rezolucijų komisija, susidedanti iš gydytojų G. Baluko, H. Brazaičio, J. Kriaučiūno, A. Pacevičiaus ir M. Vygantų).

1. Smerkia Sovietų Sąjungoj praktikuojamą rezistentų ir disidentų prievartinį "gydymą" psichiatrinėse ligoninėse.

2. Ragina lietuvius visur kovoti su alkoholizmu.

3. Kviečia lietuvius įsisiūninti, kad tik sveikos ir gausios šeimos užtikrina lietuvių tautos ateitį.

4. Kviečia visus lietuvius vieningai kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę (pabrėžia — vieningai).

Tas rezolucijas nutarta pasiūlyti lietuvių susižinojimo priemonėms — spaudai, radijui ir pan., o pirmąją — ir šio kontinento bei pasaulinėms sveikatos ir gerovės organizacijoms ir valdžios pareigūnams.

Priimta ir dar viena rezolucija, įpareigojanti Sąjungos vadovybę: Raštu pranešti pasaulinėms sveikatos, gerovės ir kaliniai besirūpinančioms organizacijoms bei valdžios pareigūnams apie pasiuntimą "gydymui" į psichiatrinę ligoninę Algirdo Statkevičiaus. Prašyti tų organizacijų ir pareigūnų intervencijos, kad tas "gydymas" būtų nutrauktas ir Algirdas Statkevičius būtų išlaisvintas.

Mokslinė programa, kurioje, be žinomų amerikiečių gydytojų Ganno ir Dajani, pranešėjais buvo ir lietuviai gydytojai A. Vanagūnas, Rasa Šilėnas, V. Šaulys, Kisielius, L. Bekeris ir K. Ambrozaitis, apėmė keliolika medicinos sričių. Gydytojai tai iš klausė su dėmesiu, dalyvavo diskusijose ir pelnė 5 val. savo akreditavimui.

Neužmiršti ir nužudytieji, už tėvynės laisvę žuvę ir mirę gy-

dytojai. Antros suvažiavimo dienos, sekmadienio, rytą Jėzuitų koplyčioje už juos buvo pamaldos. Padėtas ir vainikas prie žuvusiųs paminklo, Jaunimo Centro sodelyje. Bolševikų Panevėžy 1941 m. nužudyti gydytojai prisiminti dr. K. Pemkaus parengta parodėle.

Pirmos suvažiavimo dienos vakare susirinkusieji iš klausė trumpą koncertą, susidėjusį iš 6 dainų, atliktų sol. A. Gaižiūnienės, akomponuojant muz. A. Vasaičiui. Tuo laiku specialiu žymeniu 75 metų amžiaus proga buvo pagerbtas prof. dr. J. Meškauskas, kaip nusipelnęs lietuvių gydytojų paruošime. Po to vyko bendras banketas ir pabilinksminimas, grojant neolituanų orkestrui.

Antros dienos vakare taip pat pabendrauta vakarienės metu; ji suvėluota dėl Fraternalitas Lithuanica — Patria korporacijos pasitarimo, kaip atšvesti fratemitiečių įkūrimo 75 metų sukaktį 1983 metais.

Visam suvažiavimui vadovavo Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirm. dr. D. Giedraitis, vicepirm. A. Ruitienė ir sekr. J. Daugirdas. Suvažiavimą ruošė Illinois gydyto-

KAS SKATINA LIETUVIŠKAI VEIKLAI

Pasikalbėjimas su Chicagoj Jaunimo Centro pirmininke

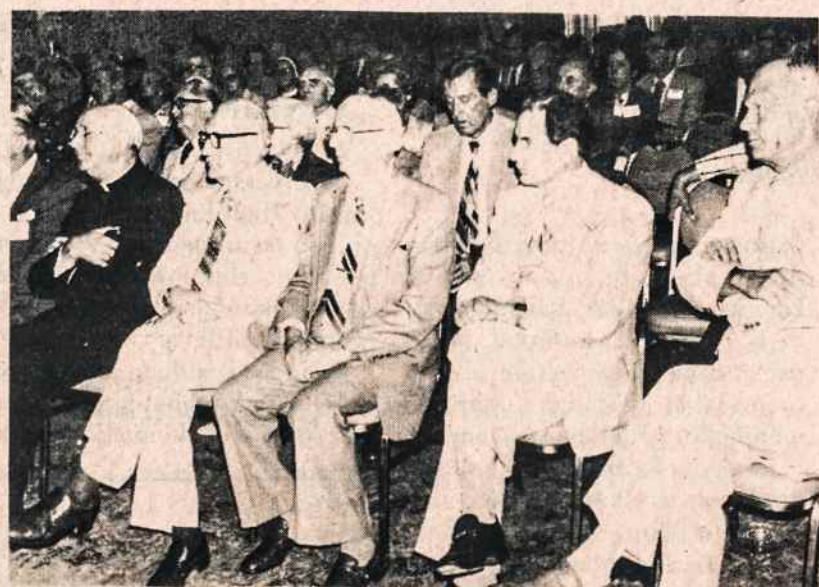
Būdamas Chicagoje, turėjau progos susitikti Ireną Kriaučiūnienę, Jaunimo Centro pirmininkę. Man padarė tikrai malonų įspūdį. Tai moteris, kuri apie kitus nieko nepasakė neigiamai. Vis rado ką nors teigiamo.

— Nuo kada Jūs pradėjote domėtis visuomeniniu darbu? — paklausiau jos.

— Tai vaikų nuopelnas, — atsakė ji. — Kartu su vyru norėjome vaikuose išlaikyti lietuviškumą, kad jie susipažintų su Lietuva ir ją pamiltų, nes Lietuvos jie nėra matę. Tada prasidėjo mano visuomeninis darbas. Įkūrėm Montessori namus, dabar vadinamus Kriaučiūnų vardu. Jau 16 metų darželis be atlyginimo naudojasi mūsų patalpomis, nes namai yra mūsų. Kai vaikai augo, ir mūsų visuomeninis darbas su jais didėjo. Septynerius metus išdirbau mokykloje kaip tarybos pirmininkė. Kai vaikai pradėjo dalyvauti tautinių šokių grupėje, vienuolika metų buvau Grandies grupės globėja.

— Kaip Jūs tapote Jaunimo Centro direktore?

— 1980 metais jėzuitai perleido Jaunimo Centro administravimą lietuvių visuomenei. Man pakvietė į centro valdybą. Norėjau atsidėkoti Jaunimo Centru, nes čia buvo mūsų bendriji namai, svetinga pastogė, kuri priglaudė visas organizacijas. Jaunimo Centru naudojasi apie 100 didesnių ar mažesnių organizacijų, čia telpa trys lituanistinės mokyklos, archyvas, laisvės kovų muziejus, ansambliai. Čia repetuoja opera,

Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimas įvyko Chicagoje. Rugsėjo 5 suvažiavimas atidarytas Continental Plaza viešbutyje. Iš k. vysk. V. Brizgys, prof. dr. J. Meškauskas, JAV LB pirm. V. Kutkus, PLB pirm. V. Kamantas, dr. F. Kaunas. Nuotr. J. Kriaučiūno.

jų draugija, kuriai pirmininkauja dr. P. Sutkus. Parengimams vadovavo S. Labanauskienė. Mokslinės programos vadovas — dr. J. Daugirdas. Užsiregistravo 115 gydytojų: be to, dar dalyvavo nemažas skaičius rezidentų, studentų ir kitokio medicinos personalo bei gydytojų šeimų narių.

Dr. J. Kr.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Daina, mišrus choras, rugsėjo 13 dalyvavo Šiluvos koplyčios pašventinimo sukaktuvių minėjime Marijos šventovėje, Washingtone. Vargonais grojo ir chorui vadovavo dirigentė Charlotte Morris. Išrinkta nauja valdyba. Repeticijos pradamos spalio 15 Lietuvių Namuose.

Clevelando vyrų oktetas atvyksta į Baltimorę spalio 10, šį šeštadienį. Lietuvių namuose jų koncertas prasidės 8 val. vak. Vakaras rengiamas Lietuvių Namam paremti. Bilietai bus gauti prieš įėjimą.

Kalėdėjimas, metinis Šv. Alfonso parapijos narių lankymas, pradėtas rugsėjo 29. Kunigai iš sakyklos praneša apie lankomus rajonus. Taip pat praneša ir radijo valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas.

40 valandų atlydai Šv. Alfonso bažnyčioj prasidės spalio 18, sekmadienį, 10 val. ryto su mišiomis ir procesija. Šv. Sakramentas garbinimui bus išstatytas spalio 18, 19 ir 20 per visą dieną. Atlydai baigsis 7 val. vak. su mišiomis ir procesija. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Klemensas Andrews-Andreikis, pirmosios kartos lietuvis, augęs ir baigęs mokslus Baltimorėj, po sunkios ir ilgos ligos mirė rugsėjo 22. Klemensas buvo apdovanotas gražiu tenoro balsu ir ne kartą jo balsas aidėdavo per visą Lietuvių Namų salę. Jis buvo pirmas Dainos choro pirmininkas. Jo vadovavimo metu choras yra pastatęs operetų ir vykdavo gastrolijų ir kitus miestus. Klemensas dainavo ir Ohio chore, kuris Marylande gerai žinomas. Liko kelios jo įdainuotos plokštelės. Paskutiniams metais buvo suparalyžuotas. Palaidotas rugsėjo 25 Lorraine Park kapinėse. Nulitdimai liko žmona, giminės ir draugai.

Jonas Obelinis

KOVA DĖL RADIOJO

Kanados šiaurės vakarų teritorijos nedideliame Tuktoagaktuk miestelyje buvęs medžiotojas ir žverelių gaudytojas John Steen, kuri per paros 17.5 val. pertransliuodavo Kanados valstybinės radijo stoties programas, o 6.5 val. — muziką ir įvairius pranešimus medžiotojams ir jų šeimoms anglų ir eskimų kalbomis.

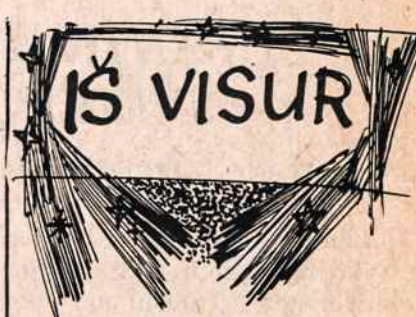
Stotis neskelbdavo komercinių skelbimų, tik kartais pagirdavo stotį remiančių įmonių prekes ar gaminius. Bet pinigų visada trūkdavo, nes stočiai kas mėnesį už elektrą, kurą, remontus ir tarnautojų algas reikėdavo sumokėti bent 2,000 dol. Maziinant išlaidas, buvo palikti tik du tarnautojai, kurie pasikeisdami atlikdavo ne tik pranešėjų, bet ir inžinierių, telefonistų ir juostelių transliuotojų pareigas.

Stotis per transliacijas pradėjo dejuoti dėl savo vargų ir finansinių sunkumų ir netrukus susilaukė pažadų iš visai nesitikėtos pusės. Vieną dieną iš Maskvos atėjo storas laiškas. Rašė Konstantin Zalubin, siūlydamasis pristatyti, kiek tik reikia, paruoštų juostelių nemokamai.

Tarp jų buvo siūlomos tokios juostelės: "Maskvos pašto krepšys", "Gyvenimas Sovietų Sąjungoje", "Sovietų spaudos apžvalga" ir nuolatiniai komentarai apie sovietų ir amerikiečių santykius, pajavirinti rusų muzikos.

Pasklidus žinioms apie sovietų galimą paramą, subruzdė ir privačios Kanados bendrovės, kaip Gulf Canada Ltd., Dome Petroleum Ltd., Esso Resources of Canada LTD. ir kitos, ir pasisiūlė finansuoti po kelias valandas transliacijų per dieną. Bet, būdamas atsargus, savininkas dar galutinai neatsisakė ir sovietinės paramos. Rusas, nesulaukdamas atsakymo, telefonu piktai pasiuteiravo ir reikalavo tuoju atsakyti. Savininkas atsakė, kad vis dar galvoja apie tai, bet manęs, kad jį išgelbėsia kapitalistai.

— Atitaisymas. Aprašant A.L.K. Susivienijimo seimą, įvykusį liepos 12-14 Rochestery, korespondentas pažymėjo, kad iškilmingų mišių metu "įspūdingai giedojo Šv. Jurgio lietuvių parapijos choras". Mišių metu giedojo ne choras, bet solistė Birutė Čypienė.

— Vysk. Liudas Povilonis, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas ir Kauno bei Vilkaiviškio vyskupijų apaštalinis administratorius, lydymas Kauno Kunigų seminarijos dėstytojo kun. Vlado Michelevičiaus, rugsėjo 23 vėl atvyko į Romą. Vysk. Povilonis atstovaus Lietuvos vyskupam Europos vyskupų konferencijų tarybos plenarinėje sesijoje, kuri įvyks spalio mėn. Romoje.

— Kanados Lietuvių diena šiais metais vyks Toronte spalio 9-12.

— Kun. Juozas Čiurlionis, sulaukęs 52-jų metų amžiaus, rugsėjo 23 mirė Liškiovoje. Kunigu buvo įšventintas 1958. Pastaruoju metu buvo ligonis, gyvenęs pas gimes Ričielijų kaime. Tai jau tryliktas šiais metais okupuotoj Lietuvoj miręs kunigas.

— Lietuvių Skautų Sąjungos vadovės ir vadovai, susirinkę į Dainavą aptarti organizacinius reikalus, pasveikino Darbininką, dėkodami už talką lietuviams skautam. Kartu kviečia ir toliau stiprinti išeivijos lietuviško jaunimo veiklą bei mūsų Tėvynės laisvinimo pastangas.

— St. Petersburgo LB apylinkės valdyba, morališkai paremdama Darbininko atsakomybę darbą, per apylinkės išdininą Kazį Urbšaitį atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

— Dail. Vytauto Igno paroda Chicagoj, Galerijos patalpose, 744 No. Wells St., vyksta spalio 6-25. Parodos oficialus atidarymas spalio 9.

— V. s. Reginos Petrutienės iš Washingtono, D.C., deginimo kūrinių paroda įvyks spalio 16-18 Chicagoj, Jaunimo Centro mažojoje salėj.

— Dainavos stovyklavietės rėmėjų metinis suvažiavimas įvyks spalio 17 Detroito Lietuvių Kultūros Centre.

— Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas šiemet vyks lapkričio 7-8 Clevelande.

— Violeta Kelertienė yra daktarantė lyginamosios literatūros fakultete University of Wisconsin-Madison. IV Mokslo ir kūrybos simpoziume Chicagoj ji padarys pranešimą "A.J. Greimas ir pasakojimo struktūra". V. Kelertienė yra parašiusi nemažai straipsnių "Journal of Baltic Studies" ir kitur, o taip pat dalyvauja su pranešimais įvairiuose suvažiavimuose.

— Vladą Šakalį plačiai aprašė Commonweal žurnalas rugsėjo mėn. numeryje. Išsamų straipsnį parašė lietuviškos kilmės žurnalistas ir profesorius Richard J. Krickus. Straipsnis pavadintas: "To the Finland Border". Viršelyje skelbiamas pirmuoju ir įdomiausiu numerio straipsniu, įdėtas ir pritaikytas piešinys, kuris vaizduoja sovietinį saugumą ir priespaudą. Straipsnio pradžioje prisimintas Ribbentrop-Molotovo susitarimas, apibūdinama visa dabartinė situacija, suminimi kalėjimuose atsidūrę disidentai, toliau tiksliai ir išsamiai aprašoma, kaip Vladas Šakalys iš Vilniaus pabėgė, nukeliavo iki Suomijos sienos ir kaip perėjo pačią Suomiją. Tas pats žurnalistas pusėje puslapio atskirai prisimena ir Vytautą Skuodį, kad jis esąs Amerikos pilietis, dabar patekęs į Sovietų kalėjimą ir kad reikią jį išgelbėti.

— Ieškomas Jonas Jušinskas, s. Jono, gimęs Atesnykių kaime, Simno valsčiuje. Iš Lietuvos išvykęs prieš karus. Jis pats arba apie jį žiną prašomi pranešti adresu: Vincent Blazaitis, 1956 Grand Ave., Baldwin, N.Y. 11510.

Bronys Raila iš Los Angeles lankėsi Clevelande, kur rugsėjo 18 buvo jo knygos "Vaivos ryškė" pristatymas. Svečias autografoja knygas. Iš dešinės stovi V. Jokubaitis, A. Valaitis, Jasinaičienė, Titiene, Žitkus. Nuotr. Vlado Bacevičiaus

SCRANTONO KALNELIAI SVEIKINAME JUS!

Išpūdziai iš vyčių seimo

Lietuvos vyčių 68-tas seimas įvyko rugpjūčio 19-23, Scrantono universitete, Scrantone, Pa. Globojo Scrantono 74-ta kuopa, 46-ta iš Forest City ir 143-čia iš Pittston, visos Pensilvanijoje. Dalyvavo apie 500 vyčių, draugų ir įvairių svečių.

Nors jau daugiau kaip 10 metų priklausau prie vyčių organizacijos, niekada neprisirengiau nuvykti į seimą. Vis kas nors sutrukdavo. Šiais metais rimtai nutariau važiuoti ir ankstyvą rugpjūčio 19 rytą, su 3 gerais draugais pasukome Pensilvanijos kalnų link. Daug esu girdejęs apie Scrantono universitetą, tad buvo gera proga pamatyti šią jėzuitų instituciją. Kelias nuo New Yorko iki Scrantono buvo labai geras, ir per maždaug 3 val. atsidūrėme universitete. Gaivus ir švarus kalnų oras užtvindė mūsų prieš "fun city" dulkių pripratusius plaučius.

Universiteto pastatai truputį man priminė mano alma mater New Yorke. Tik skirtumas toks, kad čia buvo neišpasakytai švaru ir nesimatė gauruotų būtybių

(kaip mano mama pavadino šių dienų studentus). Taip pat ir kavinė nedvelkė kanapių dūmais. Malonūs studentai, kurie per vasarą universitete dirbo, buvo labai paslaugūs, greit ir mandagiai padėdavo vyčiam.

Registracija buvo gerai suplanuota, tad greit apsišarvavę universiteto planu, žygiavome į savo kambarius. Mano kelionės 2 draugai nukeliavo į viešbutį miesto centre, o aš su nauja drauge - Antigone dalinomės kambarį čia. Patalpos buvo švarios, erdvios ir nebrangios (8 dol. asmeniui į parą), kas šiais infliacijos laikais yra tikras stebuklas. Nusipurčius kelionės dulkes ir atsigaivinus prausykloje (koridoriaus gale), nutariau apžiūrėti "kampus". Oras buvo toks malonus, kad nesinorėjo net eiti į susipažinimo "cocktail hour", kuri įvyko vakare. Seimininkavo 74 kuopos nariai Jack ir Josephine Schuster, kurie šil-tai priėmė svečius. Įėjus į salę, iš visų kampų pasigirdavo Labas Dalia! Prieš mane daugybė pažįstamų ir nepažįstamų veidų, kurių skaičius nuolat di-

L.F. BIČIULIŲ RINKIMAI

Amerikos ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiuliai savo studijų ir poilsio savaitėje Kennebunkporte sudarė rinkimų komisiją praveisti rinkimus į L.F.B. tarybą ir centro valdybą.

Komisija susideda iš Waterburio sambūrio asmenų: pirm. Juozas Muraška, komisijos nariai

dejo. Netrukus vieni kitus greit atpažinome ir prie užkandžių praleidome malonią valandėlę.

Vakare su keliais draugais (Antigonė buvo pavargusi ir miegojo kambarį) nuėjome į Jeremij viešbutį, kuriame buvo apsisistojusi ta dalis vyčių, kuri norėjo eiti prauštis į galą koridoriaus. Pasidairius po miestą, šviežias oras ir pasivaikščiojimas pažadino alkį, tad visi įsukome į itališką restoraną. Pažvelgę į valgių sąrašą, nustebome radę tokias žemas kainas, kokių niekadus Manhattane nerastume.

Į universitetą grįžome vėlokai, tuščiomis miesto gatvėmis, bet jautėmės saugūs šiame nuoširdžiam mieste, kur mum didelį išpūdį padarė miestiečių mandagumas ir miesto gatvių švara.

Norėdama jaustis laisva šiame savo pirmame seime, neįsipareigojau būti delegate, nors ir labai noriu gauti 3-čią vyčių laipsnį. Sugrįžus, radau Antigoną jau miegančią po patalais, nes nakties oras gerokai atvėso. Net nepajutau kaip užmigau ir aš, nes rytojūs vėl bus pilnas išpūdžių ir reikia krauti energiją.

(Bus daugiau)

Dalia Bulvičiūtė

Vaclovas Kuzmickas, Viktoras Vaitkus ir Vincas Skladaitis.

Balsavimo lapai bus išsiuntinėti spalio 15-20. L. F. Bičiuliai, kurie yra pakeitę adresus ir nepranešę centro valdybai, prašomi skubiai atsiųsti savo tikslus adresus, kad balsavimo lapai būtų gauti laiku.

Rašyti šiuo adresu: Juozas Muraška, 68 Chamber St., Waterbury, Conn. 06708.

Rinkimų Komisija

LMK FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBO SUSIRINKIMAS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo pirmas po vasaros atostogų susirinkimas įvyko rugsėjo 30. Susirinkimui pirmininkavo nauja klubo pirm. Jadvyga Laucevičienė.

Pasveikinusius susirinkusius nares, pranešė, kad naują klubo valdybą sveikina LMKF pirm. Margarita Samatienė, General Federation of Women's Clubs atstovė Jungtinėse Tautose Galia Žilionienė, buvusi klubo pirmininkė Eugenija Donohue, išsikėlusį gyventi į New Jersey, ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje generalinė sekretorė Genovaitė Meiliūnienė. Perskaitė LMKF pirmininkės kvietimą gausiai dalyvauti LMKF suvažiavime spalio 24 Kultūros Židinyje, kur bus renkama nauja LMKF valdyba. Nutarta Vytauto Skuodžio-Scott gelbėjimo reikalu klubo vardu parašyti laiškus New Yorko senatoriam Daniel P. Moynihan, Alfonse D'Amato ir kongreso atstovei Geraldine Ferraro. Laiškų tekstus atsiuntė LMKF Žmogaus Teisių Komisijos pirm. Sniega Jurskytė iš Philadelphijos. Šio laiško tekstai anglų kalba bus išdalinti kitame klubo susirinkime kiekvienai klubo narei, kad savo vardu irgi pasiųstų laiškus senatoriam ir kitiem Skuo-

džio-Scott išlaisvinimo reikalu. Klubo pirmininkė dar pranešė, kad ateityje į klubo susirinkimus numatoma kviešti įvairius visuomenininkus kalbėti savo srities temomis. Pabaigoje pasiūlyta pirm. J. Laucevičienės pagamintais užkandėliais, kavute. Pinigus, kurie paskirti apmokėti šių vaišių išlaidas, pirmininkė paskyrė Maironio li-tuanistinei mokyklai paremti.

Švenčių proga, kai leškoma dovanų, prisiminkime lietuvišką knygą. Daug lietuviškų knygų turi Darbininko administracija.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Pavasaris. Dainuoja dvykukai Šalčiai iš Vokietijos: Pavasaris, Tyliai vakaras slenka. Ramona, Oi aš norėčiau, Noriu dainuoti, Po stikliuką, Tu prisimink, Ant Nėrio kranto, Ant melsvo ežero bangų, Daug daug dainelių, Pradžio jazminai. Tau įteikiu aš gėlytę. Kaina 10 dol.

Putiniai. Aidas, Hamiltono mergaičių choras, dainuoja: Gegužio aitvarai, Tave matau, Beausiantis aušrelė, Ko liūdi, berželi, Plaukia sau laivelis, Meilė grįžta, Lopšinė, Putiniai, Papatėlis žydi, Prisimink, Serenada, Pasėjau dobilą, Pamylyėjau vakar, Trys seselės, Dainuokim po du. Vadovas Jonas Govėdas.

Žiemelytė su jumis, solistė dainuoja šias dainas: Gražink mus Tėvynėn, Kažkur toli, toli, Kad aš našlaitėlė, Štai ji mano žemė, Žvaigždėlė, Neverk, motule, Malda, Dedikacija, Belaisvis, Kodėl?, Mano dalia, Mirtis ir mergaitė, Ave Maria.

Antanas Keblys, baritonas, dainuoja: Ko vėjai pučia, Oi griežle, griežlele mano, Tų mergelių dainavimas, Jei nori valioj būti, Gale tėvo sodo, Stok ant akmenėlio, Eik, Jonuli, namo, Dėdės Jono Polka, Ar ateis, Kai širdį tau skausmas, Marija, Motina malonė, Neapleisk mūsų, Motinėle, Klajūnui, Rūta, Gar-suno mano Vilnius, Udrio daina. Kur bėkūžė samanota.

Trys paskutinės plokštelės kainuoja po 8 dol. kiekviena. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LIETUVOS GEOGRAFIJOS PRATIMAI

"Kur bėga Šešupė" paruošti lietuvių mokyklų aukštesniems skyriams. Pradėtas parenka mokytojai pagal reikalingą temą — pamoką. Pratimai tinkami naudotis ir nelankantiems lietuviškų mokyklų.

Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Didelio formato. Kaina 3 dol. Galima gauti: V. Matulaitis, 506-44 Longbourne Dr. Weston, Ont. M9R 2M7 Canada

ARCHITECTURAL METAL DESIGNERS — DRAFTSMAN

Minimum Five (5) year experience required.
Permanent full time positions available immediately.
Excellent Salary and Fringe Benefits

Contact: Mr. G. A. Bobelis
ALLIED BRONZE CORPORATION
24-11 Hunterspoint Avenue
Long Island City, New York 11101
1-212-361-8822

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

"LAISVĖS" RADIO LIETUVIŠKOJI TARNYBA ieško REDAKTORIAUS-VERTĖJO darbu Miunchene, V. Vokietijoje.

Reikalavimai: labai geras lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu;
sugebėjimas versti iš anglų ir kitų kalbų, ypač rusų;
žurnalistinio darbo patirtis.

Atlyginimas: Nuo 3,115 iki 3,580 vok. markių mėnesiui, pagal kvalifikaciją.
Be to, metinis priedas — vieno mėnesio alga ir nemokamas butas.

Pareiškimus siųsti:
Director, Personnel Department,
Radio Free Europe — Radio Liberty, Inc.
Oettingenstr. 67
8000 Muenchen, W. Germany

LIETUVIAI FLORIDOJE

LB Aukšinio Kranto apylinkė

Lietuvių Bendruomenės Aukšinio Kranto apylinkės valdyba rengia gegužinę — išvyką į gražią saulėtą Floridos gamtą. Gegužinė įvyks spalio 11, sekmdienį. Pradžia 12 val. vidudienį.

Gegužinė vyks gražiam Tradewind Parke, prie ežerėlio, Pompano Beach.

Gegužinėje visi bus vaišinami apylinkės ponių pagamintais skaniais valgiais. Veiks ir loterija. Bus ir baras.

Parkas yra patogus žaisti įvairiems žaidimams; galima rasti progą pajodinėti arkliams.

Gegužinės tikslas sutelkti lešų lietuviškam švietimui. Todėl rengėjai — LB apylinkės valdyba — kviečia visus apylinkės lietuvius, atostogaujančius ir svečius šioje gražioje išvykoje dalyvauti ir padraugauti.

pdb

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪŠŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	312 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	302 478-2871
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

SPECIALI KALĖDŲ — NAUJŲJŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ.

1982 programos gaunamos dabar.

Pilnas aprūpinimas — tik \$424*, plus pigus skridimas į Pabaltijo vietas, aukščiausios vertės, nemokamai naudojantis brošiūromis.

*10-11-15 dienų kelionės, remiantis dviese kambaryje, kainuoja nuo \$424 iki \$705; tik žemėje.

JONAS ADOMĖNAS
ORBITAIR
INTERNATIONAL LTD.
NEW YORK, N.Y. 10017
TEL. 212 986-1500

MALONIAI KVIĖCIAME PRALEISTI ATOSTOGAS prie pasaulio daug žinomo pajūrio. Jūra skersai gatvės, viena mylia nuo lietuvių statomų kondominijų.

BLUE MIST MOTEL
3064 S. ATLANTIC AVE.
DAYTONA BEACH SHORES, FLA. 32018
1 - 904 767-7141

Savininkai

VLADAS IR ALDONA LAURINAITIS

"ALL-SAVERS" CERTIFIKATAI

Proga per vienerius metus uždirbti

IKI 2,000 DOLERIŲ!

ir už juos nemokėti nei cento mokesčių.

KASOS Kredito Unija perduoda "ALL-Savers" sertifikatus vienu metų terminui, kurie yra valdžios įstaigų apdrausti iki 100,000 dolerių.

Palūkanos iki 2,000 dolerių yra laisvos nuo valstybinių mokesčių, kai visos kitos santaupos bankuose yra apdėtos aukštais mokesčiais.

Apie detales teiraukitės KASOJE, 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-6799.

SOCIALINIS APRŪPINIMAS IR JO RIBOS

Po 2-ojo pasaulinio karo atsi-
stancios V. Europos valstybės
pamažu pradėjo įgyvendinti
daugelio žmonių svajonę — su-
kurti tokią sistemą, kur valstybė
rūpintųsi ne tik pasenusiais ir
ligoniniais, bet kad kiekvienam
užtikrintų pragyvenimui pakan-
kamą atlyginimą ir sumažintų
darbo netekusiem gyventojam
gręšianti skurdą. Palaipsniui kai
kurios valstybės pasiekė tokį
laipsnį, kad valstybė ryžosi savo
gyventojus aprūpinti nuo lopšio
iki grabo.

Paskutiniu metu pastebimas
tokių socialinių programų per-
svarstymas, nes įsitikinta, kad
valstybės ištekliai yra riboti ir
kad gyventojų socialinis aprūpi-
nimas pasidarė per brangus ir
valstybei, ir patiems gyventoj-
jam. Prie to daug prisidėjo ir
staigus nuo 1973 energijos kainų
pakilimas, sumažinęs mokes-
čių plaukimą į valstybių išdus
ir gyventojų perkamąją galią,
išauginę dideles bedarbių mi-
nias.

Socialinio aprūpinimo
išlaidas pakėlė išaugusi ši
aprūpinimą vykdanči

biurokratija ir gyventojų pōlin-
kis nors ir ne visai legaliom
priemonėm pasididinti gauna-
mas socialinio aprūpinimo pašal-
pas. Naujoji generacija yra įsi-
tikinusi, kad mokamos socia-
linio aprūpinimo pašalpos yra
besąlyginės ir negali būti ne tik
panaikintos, bet ir sumažintos.
Pvz., Olandijos mokamas pašal-
pas dėl ligos ar sužeidimų pik-
naudoja bedarbiai, pateikdami
ieškinius aukštesnėm pašalpom;
Švedijos mokamas gana aukštos
pašalpos susirgusiems pakėlė į
darbą visai neatvykstančių dar-
bininkų skaičių, o Prancūzijos
butų nuomininkam mokamos
subsidijos iki šiol neišsprendė
chroniško butų trūkumo.

Vyriausybės pastangos suma-
žinti teikiamas pašalpas sukelia
darbininkų streikus ir demon-
stracijas, o Olandijoje ir Belgijoje—
net vyriausybės krizes. Todėl,
nežiūrint vyriausybės iš-
teklų mažėjimo, jos turėjo skir-
ti vis didesnes sumas socia-
liniam aprūpinimui. Pvz., Olandi-
ja iš 150 bil. dol. metinio
biudžeto turi skirti net 30 proc.
įvairiom socialinėm programom,
ir, kad šitam lygy išsilaikytų,

jos ūkis kasmet turi paaugti bent
2 proc. Dėl aukštų energijos
kainų ūkis sustojo augęs, ir vy-
riausybė buvo priversta užšaldyti
atlyginimus ir dėl to susilau-
kė visos eilės darbininkų strei-
kų.

Švedija per 44 metus pasiekė
socialinės paramo ribas, gyven-
tojų pajamom uždėti mokesčiai
pasiekė tokias ribas, kad gyven-
tojai yra atgrasomi nuo aukš-
tesnio atlyginimo darbų. Pvz.,
vyras su nedirbančia žmona ir
dviem vaikais iš savo metinio
19,000 dol. atlyginimo į rankas
gauna tik 13,000 dol. Jam nu-
tarus dirbti tik pusę darbo lai-
ko, jo atlyginimas sumažėtų tik
1,800 dol. per metus, nes vaikam
duodama pašalpa lieka ta pati, o
subsidija už buto nuomą net
padidėja. Dėl to 25 proc. Švedi-
jos darbininkų dirba tik dalinį
laiką ir tik mažiau atsakingus
darbus.

Prancūzijos socialinės para-
mos programos yra finansuo-
jamos ne iš bendrų krašto paja-
mų bet iš 24 proc. darbininkų
ir 59 proc. darbdavių mokes-
čių. Vyriausybė prideda tik 8
proc. Bet vyriausybės išlaidos
socialiniam ir sveikatos reikalom

nuo 1970 m. 31 bil. dol. iki
1980 m. išaugo iki 124 bil.
dol.

Žinovai teigia, kad, nuolat ma-
žėjant gimimam, augančią pen-
sininkų armiją turės išlaikyti
mažėjantis dirbančiųjų skaičius
ir kad tai ilgainiui gali sukelti
generacijų krizę.

K.J.

ŠVENTAS RAŠTAS PRIEINAMAS VISIEM

Raktas į Naujajį Testamentą
tai kun. prof. Antano Rubšio
parašytas dviejų tomų veikalas,
vaizdžiai ir prieinamai supažin-
dinąs su Naujuoju Testamentu.
Išleido Krikščionis Gyvenime
serija. Gaunama ir Darbininko
administracijoje: 341 Highland
Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
Pirmo tomo kaina 8 dol., antro
tomo kaina 9 dol. Už persiun-
timą pridedama 1 dol. už 1
kiekvieną knygą.

Lietuviai pranciškona lei-
džia šiuos laikraščius bei žur-
nalus: Darbininką—savaitinį
laikraštį, Aidus—kultūros žur-
nalą, Šv. Pranciškaus Varpelį
— religinio turinio žurnalą.

Atlanto rajono "Aušros" skautų stovykloje sesės su svečiais iš
užjūrio. Iš k. vyr. sk. Daiva Matulaitytė — Lexington,
Mass., sk. vyt. Romas Juozelis — Nottingham, Anglija, vyr.
sk. Astra Kvedaraitė — Iselin, N. J., ir sk. vyr. Mindaugas
Gerdžiūnas — Huddersfield, Anglija. Nuotr. R. Bričkauskas

PADĖKA

Metinis Kultūros Židinio ru-
dens koncertas jau praeity. Iš
visų šaltinių ateina žinios, kad
jis pavyko labai gerai. Lietuvių
publika neapvyklė geraširdiško
solistės Maralin Niska užsimo-
jimo, taip pat neapvyklė ir ren-
gėjų pastangų.

Išskirtinai reikia pažymėti tė-
vų pranciškonų pastangas ir rū-
pestį koncerto ruošos darbuose.
Ypatinga padėka Brooklyno lie-
tuvų pranciškonų vienuolyno
viršininkui tėvui dr. Leonardui
Andriekui, OFM, už jo straips-
nius ir rūpestį koncerto atvejy,
o taip pat užpadovanojimą iški-
liajai solistei dail. Adomo Galdi-
ko paveikslo. Taip pat esame
dėkingi tėvui dr. Kornelijui Buč-
miui, OFM, už patvarią reklā-
mą Darbininko laikraštį ir kito-
kią talką. Dėkojame ir broliui

Kazimierui Gulbinui, OFM, už
globą ir pagalbą, o taip pat ir
kitiem bendradarbiams lietuviams
pranciškonam.

Nuoširdus ačiū dr. Marijai Že-
maitienei iš Leonia, N.J., už
spontanišką operų solistės Ma-
ralin Niska apdovanojimą išskir-
tinai gražiais gintariniais papuo-
šalais.

Padėka gausiai atsilankiusiai
publikai ir techniškėm koncer-
to rengėjam Algirdo Česnavi-
čiaus vadovybėje. Jų nuoširdus
darbas dar kartą įrodė, kad ger-
ram tikslui įvykdyti jokios kliū-
tys nėra per didelės.

Tuo pačiu gili padėka ir tiem,
kurie koncerte negalėjo daly-
vauti, bet atsiuntė auką Kultū-
ros Židinio išlaikymui. Iki pa-
simatymo su visais Naujų Metų
sutikimo baliuje Kultūros Židi-
ny.

Alg. Šilbajoris,
LK Fondo valdybos
pirmininkas

SALEZIETIS KUN. M. TAMOŠIŪNAS AMERIKOJE

Salezietis kunigas Mykolas
Tamošiūnas iš Kolumbijos, Pie-
tų Amerikos, atvyko į JAV. Bu-
vo apsisotęs kelias dienas pas
savo giminačius Hanoverį, pas-
kui praleido kelias dienas Iz.
Vasyliūno šeimoj. Vėliau nuvy-
ko į Rochesterį, o iš ten projek-
tavo vykti į Kanadą.

Jis paliko Lietuvą būdamas
jaunas ir įstojęs į saleziečių
ordiną, buvo išsiųstas į Italiją,
kur atliko noviciatą. Po to nuvy-
ko į Kolumbiją. Ketverius metus
išbuvęs raupsuotojų kolonijoje,
kur aukėjo savo pirmąsias mi-
šias, kun. Tamošiūnas įsijungė į
Kolumbijos misijų darbą, atlik-
damas įvairias pareigas.

Didelį darbą atliko kun. Ta-
mošiūnas Kolumbijoj, priim-
damas iš Europos tuos lietuvius,
kurie negalėjo patekti į kitus
kraštus dėl sveikatos stovio ar
dėl kitų priežasčių. Kolumbi-

joj buvo sudarytas lietuviams pa-
dėti komitetas, į kurį šalia kuni-
gų N. Salduko ir S. Matučio
jėjo ir kun. Tamošiūnas. Jų dė-
ka iš Europos į Kolumbiją atvy-
ko 800 šeimų, dauguma turėję
nesveikus plaučius ar kitus ku-
riuos trūkumus. Visais buvo
pasirūpinta, buvo duota pastogė
ir maistas, padėta įsikurti.

Kun. Tamošiūnas jau išdirbo
46 metus Kolumbijoj kaip misio-
nierius. Dabar jis yra Medelino
kolumbiečių parapijos klebonas.
Labiausiai yra darbavęs Me-
delline statant Lietuvių Cent-
rą. Tai gražus namas, kuriame
gali apsigosti lietuviiai ir dabar,
ypač tie, kurie yra atvykę atosto-
gų ar pas ką nors apsilankyti.
Kun. Tamošiūno pastangomis
Kolumbijoj lankėsi eilė ansam-
blių ir solistų iš Amerikos.

E.V.

BOSTONO ŽINIOS

Povilas Žičkus, nuolatinis
Darbininko korespondentas
Bostone, yra paguldintas ligoni-
nėn. Darbininko redakcija savo
uoliam talkininkui linki greitai
pasveikti ir sustiprėti. Šiame
numery spausdiname anksčiau
gautą informaciją, kuri dar nebu-
vo spausdinta Darbininke.

Joną Vizbarą, kuris laimėjo
š.m. Draugo romano premiją,
aprašė Dorchester Community
News, supažindina su rašytojo
gyvenimu, supažindina ir su ro-
manu. Įdėjo ir rašytojo nuo-
trauką prie darbo stalo.

Kova už punktualumą

Nuo savo veiklos pradžios,
prieš 28 metus, Laisvės Varpas
pradėjo atkaklią kovą už punk-
tualumą, kurio mūsųose nepaiso-
ma. Pradžioje daug kam atrodė,
kad tai Don Kichoto kova su ma-
lūnais. O dabar jau visi ma-
to, kad ji sėkmingai laimėta. Net
didžiausi punktualumo skepti-
kai žino, kad visi Laisvės Var-
po renginiai pradėdami punktu-
aliai, tad renkasi į juos skelbia-
mu laiku. Taip bus ir spalio 4 d.
Laisvės Varpo rudens paren-
gime, kuris pradėdamas 3 val.
p.p. So. Bostono Lietuvių Pili-
ečių D-jos salėje.

Jei kiti pasektų šiuo gražiu pa-
vyzdžiu, tai punktualumas būtų
mūsųose atstatytas. Kažin kodėl
iš prapravimo, ne iš reikalo, mes
nesame linkę atsisakyti vėla-
vimo. Dažniausiai visi mūsų pa-
rengimai pradėdami mažiausiai
pusės valandos pavėlavimu. Tai
baudimas tų, kurie atvyksta į juos
punktučiai. Kiti tai pagrįstai va-
dina "lietuvišku punktualumu",
kuris mum garbės nedaro. Kultū-
ringi žmonės visuomet laikosi
punktualumo.

P.Ž.

Vytenis Vasyliūnas koncertavo Bostone

Vytenis Vasyliūnas rugsėjo 15
First and Second Church salėj
atliko vargonų koncertą. Prog-
ramoj buvo Brahmsio kūriniai.

Brahmsas buvo vienas did-
žiausių vokiečių kompozitorių,
stengsis rašyti klasine forma,
bet, deja, neišvengęs laiko dva-
sios: jo veikalai yra romantiniai,
nors jis ir nenorėjo, kad jie to-

CAPE COD, MASS. Parduodamas namas

Penkios minutės pėsčiam eiti
iki Craigville Beach parduoda-
mas namas 2 aukštų su garažu.
Pirmame aukšte 5 kambariai ir
vonia, antrame aukšte — 5 mie-
gamieji ir 2 vonios. Labai pato-
gu nuomavimui. Tel. 617
775-4146.

kie būtų. Yra žinomas savo didė-
liu veikalu "Deutsches Requiem",
atliekamu visame pasauly. Jo
vargonų veikalų yra ne-
daug; jis juos rašė savo kūry-
bos pradžioj ir savo gyvenimo
pabaigoj.

Vytenis Vasyliūnas yra surin-
kęs pilną Brahmsio vargonų kū-
rybą. Ji tęsėsi apie valandą. Šią
programą jis atliko jau keturio-
liktą kartą. Daugiausia ji buvo
atliekama Vokietijojej.

Programą sudarė Choralinis
preliudas ir fuga "O Traurig-
keit, o Herzeleid", Preljudas ir
fuga g-moll, Fuga as-moll. Šitie
trys veikalai yra parašyti 1856-57
metais. Po to jis atliko "Vienuo-
lika choralinių preliudų", Op.
122, parašytų 1896, ir pabaigai
"Preludą ir fugą a-moll, sukurtą
1856-57 ir išleistą po kompozito-
riaus mirties 1927.

Vytenis Vasyliūnas turi puikią
vargonų techniką ir gerai pažįsta
muzikinę formą.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 18, sekmadienį, 3
val. popiet Lietuvos Piliiečių
dr-jos IV-to aukšto salėj Lietuvių
ekslibrių — knygų ženklų para-
da. Kalbės Vitolis Vengris, sve-
čias iš Washingtono. Rengia
Lietuvių tautodailės instituto
Bostono skyrius.

Spalio 24-25 JAV Lietuvių
Bendruomenės tarybos sesija
Lenox viešbuty, Dome kambary.

Spalio 24 Lietuvių Bėn-
druomenės Bostono apygardos
suvažiavimas So. Bostono Pili-
ečių klube.

Spalio 24, šeštadienį, 7
val. vak. Lietuvių Bendruome-
nės banketas So. Bostono Pili-
ečių klube ryšium su tarybos se-
sija ir apygardos suvažiavimu.

Spalio 31 liuanistinės mo-
kyklos metinis balius So. Bos-
tono Lietuvių Piliiečių dr-jos sa-
lėj.

Lapkričio 15 — bazaras Šv.
Petro lietuvių parapijos parėmi-
mui. Visi lietuviai kviečiami
prisidėti prie šio bazaro pasise-
kimo rankdarbiais ir kitokiomis
dovanomis.

Martyno Jankaus šauliai ruošia
banketą lapkričio 21, šeštadienį,
6:30 val. vak. Sandaros salėj,
30 Interval St., Brocktone.

Kardinolas Medeiros aukos
mišias Šv. Petro lietuvių parapi-
jos bažnyčioj So. Bostone lapkri-
čio 22, sekmadienį, 10:15 val.
ryto.

LAISVĖS VARPAS Sekma-
dieniais 11:30-12:10 val. 740
banga iš WCAS 12:10-1:00 val.
1460 banga iš WBET Vedėjas
Petras Viščinis 173 Arthur St.,
Brockton, MA 02402 Telef. (617)
586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN
1360 bangos sekm. nuo 1 iki
1:30 val. Veda S. Ir V. Minkal,
502 E. Broadway, So. Boston,
Mass. 02127. Telef. 268-0499.
Parduodamas Darbininkas. Di-
delis lietuviškų knygų pasirinki-
mas.

10 METŲ MIRTIES ATMINIMAS

Savanoris-kūrėjas, muzi-
kas, Ryšių batalijono,
Perkūno, Lietūkio, Šančių
šaulių, Aušrinės, Skautų
vyčių ir Operetės chorų va-
dovas-dirigentas, Angelų
Karalienės p-jos Brooklyne
vargonininkas

A.A. MYKOLAS LIUBERSKIS

žemišką kelionę baigė 1971 m. spalio 12 d. Palaido-
tas Cypress Hills kapinėse New Yorke.

Jam atminti Šv. Mišios bus aukojamos Apreiškimo p-joj
Brooklyne X.11. 11 val. ir X.12. 9 val. Artimieji ir pa-
žįstamieji prašomi prisiminti mūsų Mykolą maldose.

Visada jo pasigendantieji: žmona, dukterys su šeimomis,
anukė su šeima, seserys ir brolis.

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį, spalio 10-11, šeštadienį ir sekmadienį, dail. Elenos Kepalaitės paroda mažojoje salėje; šeštadienį — Lietuvos Kultūros Fondo metinis suvažiavimas didžiojoje salėje, sekmadienį — Putnamo seselių rėmėjų koncertas didžiojoje salėje.

Lietuvių Kultūros Fondo metinis suvažiavimas bus spalio 10, šeštadienį, 10 val. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Registracijos pradžia 9 val. Šis Lietuvos Kultūros Fondas rūpinasi Kultūros Židinio išlaikymu. Bus aptariamai su K. Židinio išlaikymu susiję svarbūs bei skubūs reikalai. Prašomi visi nariai dalyvauti. Kas negali dalyvauti, tegu parašo įgaliojimus kitiem dalyvauti. Kultūros Fondo valdybos pirmininku yra A. Šilbajoris, o Kultūros Fondo tarybos pirmininku yra Aleksandras Vakselis.

Spalio mėnuo yra rožančiaus mėnuo. Apreiškimo parapijoje kiekvieną sekmadienį 15 minučių prieš sumą bus kalbama rožančius lietuviškai. Angliškai 9:15 v. Kviečiami visi tikintieji nepamiršti tos gražios tradicijos — sukalbėti rožančių privačiai arba su šeima bendrai.

N. Y. jaunių ateitininkų žuvinimo iškyla įvyks spalio 11-12 Putnamo apylinkėse. Jaunimą ten priims dr. Masaitis, iškylai vadovauja Petras Tutinas su padėjėju Stasiu Janušu.

Queens LB apylinkės narių susirinkimas bus spalio 10, šeštadienį, 2 v. popiet Congregational bažnyčioje salėje, 91 Street ir 85 Rd. kampas, Woodhaven. (Ten, kur vyksta Moterų klubo ir Moterų Vienybės susirinkimai). Bus pirmininko žodis, išdininkės pranešimas. Kultūrinėje dalyje dalyvaus Paulius Jūrkus ir Vytautas Vėbeliūnas, Lito bendrovės direktorius. Diskusijos, atgaiva. Apylinkės nariai kviečiami dalyvauti ir atsivesti savo draugus.

Aušros Vartų parapija širdingai kviečia visus parapiečius ir draugus dalyvauti rudens metiniuose pietuose, kurie bus spalio 18 tuoj po sumos. Bus tradicinis lietuviškas maistas: dešros su kopūstais, kumpis, kalakutas su kamšalu. Auka 12 dol. Mokyklos amžiaus vaikams 2 dol. Bažnyčios salė yra 570 Broome St. (prie Holland tunelio).

KULTŪROS ŽIDINIO IŠLAIKYMO LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO METINIS NARIŲ

SUVAŽIAVIMAS

įvyks spalio 10, šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židinio patalpose.

Programoje: valdybos pranešimai, tarybos narių rinkimas, diskusijos ir nutarimai.

Visi LK Fondo nariai ir Židinio rėmėjai kviečiami dalyvauti.

DAIL. ELENOS KEPALAITĖS

KŪRINIŲ PARODA

rengiama spalio 10-11 Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Bus išstatyta: piešiniai, tapybos darbai, skulptūra.

Paroda lankoma:

šeštadienį nuo 12 iki 9 v.v.
 sekmadienį nuo 12 iki 7 v.v.

Iškilmingas parodos atidarymas bus šeštadienį 7:30 v.v. Po atidarymo — kavutė

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LMK FEDERACIJOS
 NEW YORKO KLUBAS

BALFAS KVICEIA

Nuo 1945 metų į BALFo centrai ateina iš įvairių kraštų į vargą patekusių lietuvių prašymai. BALFas girdi tą kenčiančių tautiečių žauksmą ir visomis jėgomis jiems padeda. Tačiau jis gali tai padaryti tik mūsų suaukotais pinigais.

Šiam gailėstingam darbui, Broliai ir Sesės, nepagalėkime didesnės aukos. Mūsų aukos suteiks ne tik materialinę, bet ir moralinę paramą po įvairius kraštus išblaškytiem lietuviams.

Aukų rinkimo vėjus New Yorke ir jo apylinkėse pradeda spalio 15. Tenelieka nė vieno lietuvi, kuris neatiduotų savo aukos per BALFą jos labai reikalingiems. BALFas daugiau sušels, jei mes savo gausiomis aukomis prisidėsime prie šio kilnaus darbo.

Aukos siunčiamos BALFo 100-jo skyriaus iždininkui tokiu adresu: Mr. A. Pumpūtis, 86-32 78th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Už aukas iš anksto nuoširdžiai dėkojame šelpiamųjų vardui.

Valdyba

Dail. Česlovas Janušas, pasveikęs ir sustiprėjęs, dabar atsidėjęs ruošiasi savo sukaktuvienei 50 metų kūrybos parodai.

Kazys Zauka, ilgai gyvenęs Woodhavene, pardavė namą ir nuo spalio 1 išsikėlė gyventi į Providence, R.I.

Helen V. Kulber, pagerbdama a.a. Elenos Miklienės atminimą, Darbininkui paaukojo 25 dol. Nuoširdus ačiū.

SLAVOS ŽIEMELYTĖS KONCERTO BELAUKIANT

Spalio 11, šį sekmadienį, Kultūros Židinyje bus Putnamo seselių rėmėjų koncertas, kurio programą atliks solistė Slava Žiemelytė iš Toronto. Tai bus pirmas jos pasirodymas New Yorko lietuviams. Ir kas ji tokia?

Solistė yra gimusi Lietuvoje, dainavimo pradėjo mokytis pas solistę E. Kardelienę Montrealyje. Gavusi stipendiją, toliau tęsė studijas Muzikos konservatorijoje Toronte. Studijavo dainavimą ir operą.

Yra dainavusi Kanados operoje, SBC-TV operoje, Radijo ir televizijos programose. Ji dainavo šiose operose: The Night in Venice, Il Trovatore, Old Maid and the Thief, Die Valkuere.

PRADĖTAS PARODŲ SEZONAS

Spalio 3 su dail. Vandos Balukienės paroda pradėtas šio rudens Kultūros Židinio parodų sezonas.

Antroji paroda bus dail. Elenos Kepalaitės spalio 10-11 Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Trečioji paroda bus dail. Vytauto Igno spalio 17-18 Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Ketvirtoji paroda bus dail. Prano Lapės lapkričio 7-8 Kultūros Židinio mažojoje salėje.

DAIL. VYTAUTO IGNO

tapybos — grafikos

PARODA

įvyks spalio 17-18 Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Parodos atidarymas —

šeštadienį, spalio 17, 7 val. vak.
 Po atidarymo — vaišės.

Paroda lankoma —

šeštadienį — nuo 12 iki 9 val. vak.
 sekmadienį — nuo 12 iki 5 val. vak.

Parodą globoja ir visus atsilankyti kviečia

NEW YORKO SKAUČIŲ NERINGOS TUNTAS

Ateitininkų moksleivių kursai įvyks Kolumbo dienos savaitgalį Putname, Conn. Kursai prasidės spalio 9, penktadienį, ir baigsis spalio 12, pirmadienį, su pietumis. Bus kalbama apie Ateitininkų vadovo III-ją dalį. Kursų temos bus — vadovavimas, veikla, administravimas, organizavimas, studijų rateliai, žaismas ir darbas, vadai ir šventieji globėjai. Apie šias temas kalbės kun. Stasys Yla, Lilė Kulbienė, Almis Kuolas ir sesuo Onutė Mikailaitė. Kursų vadovybę sudarys: Arvydas Žygas, Ritonė Ivaškaitė, Daina Penkiūnaitė ir Danielius Mališka. Registruotis prašoma iš anksto pas ses. Margaritą Bareikaitę, Immaculate Conception Convent, Putnam CT 06260. Tel. 203 928-5828.

Frank Wicks, sulaukęs 74 m. amžiaus, spalio 5 mirė Coral Springs, Fla. Jis buvo gimęs Brooklyne ir daug metų priklausė prie V. Atsainymo parapijos Maspeth. Prieš 8 metus buvo persikėlęs gyventi į Floridą. Jo sūnus kun. Kenneth kurį laiką buvo vikaru Apreiškimo parapijoje Brooklyne. Dabar jis yra klebonu Šv. Gabrieliaus parapijoje, East New York. Nuliūdime liko žmona Marion Masonis-Wicks ir du sūnūs: kun. Kenneth ir Arnold su žmona Anna Kabažinskas-Wicks bei trys anūkai: Robert, Don ir David. Velionis spalio 8 po pamaldų Šv. Gabrieliaus bažnyčioje palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Julius Skurdenis, 71 metų, gyvenęs Bayridge, N.Y., po sunkios ir ilgos ligos mirė spalio 3 Bayridge ligoninėje. Liko žmona Ona ir trys dukterys. Pašarvotas Bayridge, Brooklyne. Spalio 7 palaidotas Šv. Trejybės kapinėse.

La Traviata, Fledermaus ir kit. Taip pat yra koncertavusi įvairiuose Kanados ir Amerikos miestuose, išleido plokštelę, kuri spaudos buvo gerai įvertinta. Kitais metais vyksta koncertuoti į Australiją.

Solistė yra kontraltas. Jos repertuarą sudaro įvairios ištraukos iš operų ir lietuvių kompozitorių kūriniai. New Yorko koncertui ji atsidėjusi parinko programą. Panašią programą ji atliko Chicagoje. Paninu ją palydės mūsų žinoma pianistė Dalia Sakaitė. Koncerto pradžia 4 val.

Rėmėjų komitetas kviečia visuomenę gausiai atsilankyti į koncertą ir tuo paremti seselių darbus.

Išnuomojamas vyrui ar moteriai atskiras kambarys. Galima naudotis ir virtuve. Skambinti 296-8098.

Išnuomojamas kambarys moteriai arba vyrui Woodhavene. Skambinti 847-7306.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO JUBILIEJUS NEW YORKE

Ateinančiais metais sueina aštuoni šimtmečiai nuo šv. Pranciškaus Asyžiečio gimimo. Ta sukaktis Amerikoje jau pradėta minėti šį rudenį.

Spalio 4 d. tie įžanginiai minėjimai atlikti 11 val. ryto St. John Divine katedroje ekumeninėmis pamaldomis ir 7 val. vak. Šv. Patriko katedroje iškilmingomis mišiomis, kurias laikė kard. Terencijus Cooke kartu su penkiais vyskupais. Pamokslą apie šv. Pranciškaus Asyžiečio įtaką mūsų šimtmečiui sakė domininkonas arkivysk. Thomas Kelly. Po mišių ir kardinolas Cooke tarė nuoširdų žodį, pažymėdamas, jog labai vertina pranciškonių veiklą šio meto pasaulyje ir pripažindamas, jog pats pasaulietis pranciškonas — III Ordino anrys. Mišių pabaigoje taip pat buvo perskaitytas šv. Pranciškaus Asyžiečio laiškas viso pasaulio tikintiesiems, kviečias mylėti nukryžiuotąjį Kristų.

Mišių metu Šv. Patriko katedra buvo pilna žmonių. Aplink altorių telkėsi įvairiausių šv. Pranciškaus sekėjų, vyrų bei moterų, būriai, atstovaudami savo vienuolijom. Išpūdį darė

didelis uniformų margumynas, kurį vienybėn jungia serafiško šventoto idealai. Šiuo metu vienuolių ir pasauliečių pranciškonių JAV yra 100,000, išsidalijusių į daugelį vienetų. Jie visi tą vakarą Šv. Patriko katedroje atsiuntė savo atstovus. Lietuviams pranciškonam atstovauti buvo įgaliotas T. Leonardas Andriekus.

Atidarant šv. Pranciškaus Asyžiečio 800 metų gimimo jubiliejų, dienraštis New York Times spalio 4 d. laidoje išspausdino labai gražų Kenneth Briggs straipsnį, kuris baigiamas šiais žodžiais: "Pranciškonių kūrybingumas bei įsipareigojimas, giliai palietęs Vidurinių amžių žmonių širdis, dar tebėra pajėgus pasiekti ir mūsų netikinčiuosius bei atsitolinusius nuo Bažnyčios".

Šv. Pranciškaus Asyžiečio jubiliejiniai minėjimai, JAV pradėti spalio 4 d. New Yorke, tęsis per ištisus 1982 metus. Ir lietuviai pranciškonai ruošia Kultūros Židinyje paminėjimą ateinantį rudenį.

L.A.

DAIL. ELENOS KEPALAITĖS PARODOS BELAUKIANT

Dail. Elena Kepalaitė jau senokai gyvena New Yorke, Richmond Hill sekcijoje. Tai dirbti ir kūrybinga dailininkė. Visą liekamą nuo tiesioginio darbo laiką skiria menui. Ji tapo, piešia ir daro skulptūras. Išitvirtinusi yra kaip skulptorė. Plačiai dalyvauja amerikiečių bendrinėse parodose, yra dalyvavusi net Pennsylvania Academy of Fine Arts parodoje Philadelphiaj. Yra laimėjusi visą eilę premijų, pagyrimo lapų. Jos kūrinių yra Philadelphiaj — Academy of Fine Arts, Massachusetts universiteto galerijoje.

Lietuvos vyčių 110 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 4, trečiadienį, 8 val. vak. V. Atsainymo lietuvių parapijos salėje.

Lincolno centre New Yorke ir kitur.

Phoenix galerijoje yra surengusi per 10 savo individualių parodų. Ir šiemet ten lapkričio 10-28 bus jos paroda. Lietuviams skirta pirmoji paroda buvo 1966 metais lietuvių parapijos salėje Maspeth. Tos parodos katalogo įžangą parašė žymus skulptorius Jacques Lipchitz. Kultūros Židinyje rengiamoji paroda bus jau antroji paroda.

Čia bus išstatyta jos piešinių, skulptūrų ir alejinės tapybos kūrinių. Dailininkė yra modernistė, turi jautrų formos pajautimą, skoningai subalansuoja savo kompozicijas.

O kaip atrodys ši paroda, kiekvienas tai galės pamatyti, ją aplankęs (p.j.)

Kviečiame visus į Putnamo seselių rėmėjų

KONCERTA

spalio 11, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny

Programą atliks solistė SLAVA ŽIEMELYTĖ akomponuoja pianistė DALIA SAKAITĖ

Visi atsilankę bus vaišinami kava ir pyragaičiais

Įėjimo auka — 6 dol.

Paskirkime šią popietę Putnamo seselių darbams paremti

RENGĖJOS

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS RUDENS BALIUS

spalio 24, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny

Tema: JŪROS DUGNAS

Programoje — vyrų kvartetas VYTIS moterų Trio PASLAPTIS: dainininkai iš Hartfordo

7-8 v. šampanas, kokteiliai 8 val. programa Po programos — vakarienė ir šokiai

Įėjimo auka: suaugusiems — 15 dol. studentams — 8 dol.

Stalus užsisakyti pas:

A. Garbausienė 516 694-2471
 A. Jankauskė 212 849-2260
 V. Matusaitienė 201 994-1229
 G. Žemaitaitė 203 847-2779
 R. Vaičiūtė 914 634-8923

Iki pasimatymo

TĖVŲ KOMITETAS